

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń: w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie i w wyjątkach dni świątecznych od g. 8—10 wiecz. Reklamistów nadzw. reżysjerów nie wlicza.

PRENUMERATA WYNOŚ: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odsoszeniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 40. Zmiana adresu kop. 20. Listów adresowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pięcioletni jednosłupowy lub jego miejsce: Nadstano k. 20, przed tekstem k. 40, za tekstem 3 kol. i nekrologi po kop. 25, za 4 kol. po kop. 10. Drobną ogłoszenia po kop. 4 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej + 50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

TOWARZYSTWO AKCYJNE HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

„Ł. J. BORKOWSKI”

WARSZAWA, ulica MAZOWIECKA № 11.

8 ODDZIAŁÓW

w Warszawie, Częstochowie, Łodzi, Dąbrowie Górniczej, Radomiu, Lublinie, Białymstoku i Moskwie.

Adres telegraficzny „ELIBOR”

KAPITAŁ ZAKŁADOWY 1,500,000 RUBLI.

Jenerałna reprezentacja i wyłączna sprzedaż na Królestwo Polskie:

STALI AMERYKAŃSKIEJ „Crucible Steel Co.” i PILNIKÓW „Czarny Djament” BARNETT Co.

ŻELAZO — BELKI — BLACHY

Okucia budowlane z białego metalu „ELIBOR”
KOSY — LEMIESZE — ODKŁADNICE — ŻOPATY.

Wszelkie artykuły techniczne i budowlane

Pasy do transmisji

WĘGIEL — KOKS — CEMENT.

Praktyczny i Tani
Dar na gwiazdkę
Ołówek, lub złote pióro

!!Żądać wszędzie!!

„PENKALA”

GUKIERNIA

A. Błaszczewski

w Częstochowie.

Poleca przy nadchodzących świątach:
Struże w różnych gatunkach, Pierniki własnego wyrobu oraz Czekoladek wielki wybór własnego wyrobu i Weda z Warszawy.

Dr. med R. Taroppner

b. lekarz klin. i polikliniki wiedeńskiego uniwersytetu.

Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych.

Przyjmuje od 9—11 rano i od 5—7 po poł. Panie od 4—5-jej po poł.

II Aleja Nr. 24, (róg Teatralnej) i Piętro.

KUPUJCIE U SWOICH

Zarząd Dóbr „Ostrowy” JEGO CESARSKIEJ WYSOKOSCI Wielkiego Księcia MICHAŁA ALEKSANDROWICZA.

Niniejszem zawiadamia Szanownych mieszkańców miasta Częstochowy że od 1-go Października są do wynajęcia sklepy i mieszkania ze wszystkimi wygodami w nowo-wybudowanych domach dochodowych przy ul. Teatralnej. Wiadomość u Zarządzającego budową Inżyniera Matulewicza, ulica Teatralna № 58/60, Telefon № 3—45.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.

Program od soboty 20 do poniedziałku 23 Grudnia (włącznie)

TEATR URANJA

CUDZE GRZECHY

wysokie artystyczny dramat w 5-ciu częściach (około 2000 m.) z udziałem słynnej Jessy Forten

WIELE KRZYKU O NIC—(bardzo komiczne)

Nad programi — Na scenie!

M-lle Francario

pożake nadszytą zajmującą transformacją NAPOLEON w roku 1812 w 30 obrazach.

Uwaga: Na zasadzie pozwolenia p. Gubernatora scena po każdym seansie obrazów.

NA SCENIE FELEK z nad WISŁY

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM od soboty 20 do poniedziałku 22 Grudnia 1913r. (włącznie)
TYGODNIK GAUMONT'A — ostatnie nowości — (z natury.)
CHOROBA MORSKA U LEONA (komiczny)

TRAGEDJA PIĘKNEJ KOBIETY

Dramat współczesny w 3-ch częściach.

NA SCENIE: Pod kierunkiem Fr. Stróżewskiego

BIEDNA SZWAŹKA

Wodewil w 1 akcie ze śpiewami Antoniego Wieniarskiego z muz. Adama Wrońskiego

Uwaga: Na zasadzie pozwolenia p. Gubernatora scena po każdym seansie obrazów

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon 4—77.

Program od soboty 20 do wtorku 23 Grudnia r. b. (włącznie)
Na żądanie Publiczności - aby dać możność wszystkim osobom żyjącym zobaczyć najpiękniejszy obraz chwili obecnej, pozostawione do wtorku.

KRÓL POWIETRZA

Znakomity dramat współczesny w 6-ciu częściach cały w kolorach. W obrazie: Nadzwyczaj ciekawe doświadczenia naukowe. Katastrofataz aeroplanem. Taniec „Tango”. Widoki Paryża z aeroplanu i wiele, wiele innych ciekawych scen.

NA SCENIE: Występy nowego Towarzystwa pod kierunk. W. SŁOGERA

na każdym przedstawieniu Naczelnik straży Zart szańciczny L. Szylter-Rackiego.

Częstochowa III Aleja 63

Krakowski

Atrakcyjny

R. PAULIUSA

CYRK

Dziś w niedzielę 21-go Grudnia r. b. Wielkie wspaniałe góscinne Przedstawienie Złożone z 3 wielkich części Cud XX wieku niedoścignione tajemnice-Tylko na krótki czas! Występy głośnego indyjskiego Jaktira SEN-SABA Cwiczenia tajemnicze wyk. b. d. p. Sen-Saba na swą rolę w obec sz. publiczności. Występy Głośnego skądinąd słuź człowieka p. p. ZAMA Góscinny występ słynnego profesora tajemnic magii salonowej CHERRY WILLIAMSZE Oprócz wyżej podanych gościnnych występów bierz udział całą trupą cyrkuła. Początek o godz. 8 1/2, wieczorem bliższe szczegóły w sianach z poważaniem Dyrekcja.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski -Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne.

Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60. KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY PRZYSTĘPNE

Skład Wódek i Win K. KRAKOWIECKI

II Aleja 24, telefon 2-53.

Poleca hurtowo i detalicznie: Wina Węglańskie, Francuskie, Hiszpańskie, Włoskie, Krymskie i Kaukaskie, Likjery i Konjaki zagraniczne, Rum oryginalny Jamajski, Słiwowice węglańska, wielki wybór Wódek i Kulewek Krajowych, Porter angielski, Miodu starożytnego, oraz piwo butelkowe z browaru E. REYCH i Spółkę w Warszawie.

Dla Znaczków i Rekonwalescentów firma specjalnie poleca wyróżniające się dobrej Koniaki Francuskie A. C. Moskowa.

FILJA WARSZAWSKIEGO ZAKŁADU CZYSZCZENIA

A. Elżanowskiego

ul. Teatralna № 51.
Przyjmuje czyszczenie szymb, sposobem ulepszanym, sprzątanie mieszk., frotowanie posadzek, odcienianie i odumiatkowanie. Gwarancja zapewniona. 0446

Lecznica zębów i jamy ustnej

M. Puchalskiego

Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne. Cenny rzkie.

OFIARY PRZEZNACZENIA! i wszyscy ci, którzy pragną domać szczęścia, uniknąć swego przeznaczenia, zdobyć sobie miłość ukochanej kobiety, wopie uzyskać wszystko, czego ożwiok pragnie, odkryć najgłębsze tajemnice, dowiedzieć się, co się w sąsiednim domu dzieje, wykorzystać pijaństwo, samogwałt (onanizm) i inne rozmaite sbożenia; mieć stałe szczęście w grach i loteryj, pozyskać władzę nad innymi ludźmi, we wszelkich handlowych przedsięwzięciach mieć stałe powodzenie i t. d. i t. d. nich żądają wystania im dzieła w języku polskim, które ich o tem pouczy. Dzieło to wysłiam darmo, jedynie za zwrotem wydatków w kwocie rb. 0,75, które nadsyłać należy w liście w markach pocztowych pod adresem: TOURJAEN psycholog, Bruksella—Centre, Boite postale 125. Belgia. E.46.

Zaraz do wynajęcia lokal sdatny na fabrykę w do- brym punkcie. Wiado- mość w Adm. Gońca.	Sklep spoyuzowo-dystrybucyjny z sprzedam zaraz s powo- du widoku Wiadomo- ści w Administracji Gońca.	Do sprzedania tano z powodu wiaz- du dom z ogrodem Wiadomo- ści Zielona 53. 1862-1
--	--	--

NA GWIAZDKĘ!

najlepszy podarunek jest

PATHEFON

z tubą lub salonowy bez tuby gdyż, śpiewa mówić śmieje się i gra bez igiel czysto i głośno

Do tańca bez przerwy

Na święta zaopatrzyliśmy skład w duży wybór płyt Pathe z najnowszych nagrań Specjalny Repertuar płyt dla Dzieci. Główny skład i wyłącznie przedstawiciel, fab. B-cy PAT HE w Paryżu

E. PUCEKIR HILL

Częstochowa, II Aleja 23, na piętrze wejście z bramy. Tel. 605.

Ceny fabryczne. Reperacje przeróbki gramofonów i t. p. dokładnie i tanio.
Jednocześnie polecamy: Kinematografy „KOK“, sprzedaż i wynajem film, maszyny do pisania, taśmy do maszyn, kalkę i t. p.

HURTOWE SKŁADY Stowarz. Kupców Chrześcijan

pod firmą „OBRONA”

w Częstochowie, ul. Ogrodowa № 11.

Są najlepszym źródłem zaopatrywania się w towary kolonialno spożywcze. **Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa).** Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorzędných cukrowni Lublin, Milejów i Nieledeu.

Stadnickiego i S-ki

w NOWORADOMSKU, ul. Żabia d.p. Adamkiewicza (w oficynie).

Poleca: **Kerty i Sukna** w lepszych gatunkach na pała i garnitury męskie; trwałe „Polski Cajt” i prawdziwą „Angielską Skórę I-go Tkackiego Związku Rob. w Łodzi na ubrania dla ludzi pracy. Gotowe spodnie.

Gotowe Garnitury, wykonywane na obstalunek z zamówionych materiałów w pracowniach krawieckich przy składzie.

Gwarancja dobrego kroju i starannego wykończenia. Ceny niskie — bo w prywatnym mieszkaniu.

PIERWSZY NA PROWINCJI!!

CHRZESCJANSKI, HURTOWY SKŁAD

TOWARÓW GALANTERYJNYCH i PISMIENNYCH

p. f. M. Zaruski i S-ka

CZĘSTOCHOWA, OGRODOWA 11. TELEFON 6-40.

Hurtowo-Detaliczny Skład Wyrobów Tabaczných R. BRUSZKOWSKIEGO

w Częstochowie Aleja II róg Teatralnej

Poleca świeżo otrzymane w dużym wyborze: tony, cygara cyfretki i papierosy, w różnych cenach fabryk „Noblesse“ Kalinowski i Przepiórkowski w Warszawie; Arabski „Kwiat Yaka, Dubec Smyrna, Dubec Yaka i Obstalunkowe; — w Łańcuchu w Petersburgu; Obstalunkowe, Prima, Południowy i Cesarzski; „Kozłowski“ w Warszawie; Erzurum i Xanti; Asmolu w Rostowie; Sudański, Turecki, „Sultan Efor“; Kusznarow w Rostowie; Turecki; Bogdanow w Petersburgu; Numerowane obstalunkowe; Stamboli w Teodozji; Samson i Dubec tureckie; Majkapara w Rydze; Sudański w skłach, Południowa róża, Sofijski i Stambuł; Ruthenberg w Rydze; w tureckich; Mündel w Rydze; Chan Gulju i do fabryk; Szpanznikoff w Petersburgu; Albański; Zapalki jedynej krajowej fabryki w Częstochowie

Doktor BRONIA TOWSKI

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.
Choroby skórne, włośń pętelow, weneryczne i Kometyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 3-8 popoł. Pante od 3-4 popołudniu. Stojące wśródzynie wstrzykiwanie SALWARSANU (GATA 006 1914) badaate krwi na syfilis.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia: D, FILIPOWICZ od 10-1 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-1 i od 3-7 po połud.

Lekarz Dentysta chrześcijanin Stefan Barylski

II Aleja № 43 tel. 611.
Przyjmuje od 10-1 i 4 g. 8 p. p.

D-r. Z. BEM

Przyjmuje chorych jak dawniej od 8-9 rano i od 3-5 po południu.
Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci III-a Aleja № 53, tel. 579.

ZAWIADOMIENIE.

Skład Broni egz. od r. 1861 p. f. „J. SOSNOWSKI“ w. Cz. Lisowski, w Warszawie.

został przeniesiony z ul. Trębackiej Nr. 9 do powiększonego lokalu w gmachu HOTELU EUROPEJSKIEGO od ulicy Czystej tel. 47-47.

A. DĘBICKI Geometa przyszły

Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonuje wszelkie roboty miernicze.

Kaucjonowane biuro

nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 28. Rekomenduje nauczycielki, froelblanki, ochroniarzki, bony oBiuro twarte od 9 rano do 6 p. p.

SAMOCCHODY

Sprzedaz samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajom na jażdę po miesięcno sroście i zagranicę Garaż Teatr. 58150 tel. 345

Praktyczna szkoła kroju i szycia metodą Wortha mistrzyni cechowej ŁUCJI JURASZEK

w Częstochowie, II Aleja 38 m. 13.
Przy szkole pracownia ubiorów damskich i dziecińczych. Po ukończeniu szkoły praktykantkom wydaje się **dyplom krawiecki.** Ceny przystępne. 0812— Wykończenie solidne

Do pobielania naczyń miedzianę

PRZYJMUJE
W. STAJEWSKI Aleja II-ga 33 telefon 680.

Posiada na składzie towary sezonowe w wielkim wyborze ceny towarów

Konkurencyjne Rynkowe.

UWAGA. W dwie niedziele przedświąteczne skład czynny od godziny 8-iej rano do 10-iej i od 2-iej do 5-iej po południu.

Skład Materiałów Aptecznych
ST. GRZYBOWSKIEGO
 w Częstochowie, Stradomska 26, telefon 529.

TELEGRAM!!

Poleca: Upiększenia choinkowe, perfumy w dużym wyborze z rabatem 10%

Pierwszorządny chrześcijański magazyn i pracownia Jublberska i Grawerska

Majstra cechu WARSZAWSKIEGO JANA SZEFLERA
 oraz specjalny dział zegarmistrzowski

Poleca bogaty asortyment biżuterii złotej i srebrnej z brulantami i kolorowymi kamieniami, obrączki 58 i 94 próby, bogate pierścienie zaręczynowe, srebro stołowe oraz platerę fantazyjną i stołową, gładkie i stylowe, zegarki kieszonkowe złote, srebrne stalowe i agatowe renomowanej firmy Zenit oraz innych pierwszorządnych fabryk zegarki nośne kieszonkowe Regulatory z pięknym biciem w ozdobnych szafkach, zegary stołowe, duży wybór budzików od najtańszych wyregulowane. Ceny niskie bez konkurencyjnie

Częstochowa, II Al. 16 tel 160 dom Imicha.

OWOCARNIA
W. Dukaczewski
 3 Aleja 50 tel. 691. Filja 2 Aleja róg Teatralnej 11, w Częstochowie.

Poleca wielki wybór owoców krajowych i zagranicznych pierników, karmelków i pysznej bakalii, towar wyborowy. Ceny przystępne.

Chrześcijański Zakład Szewski
K. SUWALSKIEGO
 Teatralna 10 19

Przeniesiony z 2-iej Alei Nr. 32.

Poleca na składzie duży wybór szpilek i pedził i t. d. Towar gwarantowany.

Firma Egzystuje od 1860 roku

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna
A. Heiningera

II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.

Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Gardorobę damską, męską i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwetki pluszowe pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY WŁASNE

w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
 w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
 w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 266.

Handel win i Towarów Kolonialnych
J. Pietrowca
 Częstochowa, II-ga Aleja № 30.

Poleca na święta Bożego Narodzenia makę wyborową, drożdże świeże, rodzynki, migdały, orzechy, daktyle, malage, figi, bakalie i doskonale pierniki K. Mystkowskiego z Kalisza oraz, wina francuskie, krymskie, — węgierskie koniaki, wódki, likiery i piwo, także rozmaite delikatesy, konserwy i t. p. Ceny najniższe Uwaga: Od koniaków, wódek i pierników, ustępuje się rabat.

Mleczarnia „Szerzydów“
 II Aleja 24, róg Teatralnej II, tel. 616.

POLECA:

Mleko wyborowe w specjalnych flakonach i na miarę. Masło, sery a także duży wybór pierników i t. d. oraz wydaje obiady gospodarskie na świeżym maśle z 4 dań 40 kop.

Uwaga: Życzącym abonament na obłacy.

ZAPROSZENIE.

Kto chce na święta Bożego Narodzenia ładnie ubrać choinkę, Laskawie zapamiętaj, By do odwiedzenia Poświęcić czasu odrobinkę, Tam na Stary Rynek, W składzie aptecznym W zapasie dostatecznym Dostanie wybór pajęczynek Z ogniotrwałym śniegiem I różnych ozdóbek całym szeregiem

Misterne ekwipażyki, Z owocami koszyczki, Z winogronami różyczki, I podobne temo świecidełka, Perfumy, Kosmetyki i mydełka, Poleca po niedrożej cenie Prosząc o laskawie zaszczytne

Stara dewiza znana, In corpore sano mens sana, Komu na zdrowiu zależy, Zapamiętać należy Ten krótki kilkowiersz, Na obecną porę znową Zdrowia czerstwego osnową Lekiem cennym skutecznym jest tran świeży, Oliwa nicejska „Extra vierge“ Posiłkiem pożytecznym Kakao higieniczne Holenderskie zagraniczne Zaś dla przyprawu Zup lub potrawy Ocet winny wyborowy W składzie aptecznym

De przystrojenia choinki Sowiec, obficie, a mianowicie Lśniące zepelinki, Efektowne lampeczki, Do tych ładne świeczki, Na podstawkę lichterzki, I różne inne niespodzianki, Piękne ozdobne dzbanki, Wspaniałe wazoniki, Gustowne banoiki, Filigranowe domeczki, Tęczowe dzwoneczki

Aleksandra Hoffmana
 (Stary-Rynek № 21)

Nowo utworzony skład Materiałów Aptecznych

Fr. KLIMKIEWICZA
 Teatralna № 58, dom W. Księcia.

Poleca Szanownej Klienteli, wszelkie towary Apteczne środki opatrunkowe, Chirurgiczne, przyrządy fotograficzne, Kosmetyki i perfumierje najwświeższej nowości.

Obsługa szybka i staranna.

Magazyn Mód

K. SKRZYNECKA
 TEATRALNA 17.

Poleca kontekcję damską, galanterję oraz duży wybór kapeluszy w najwykwint, gatunku. Ceny niskie.

ZAKŁAD
Instrumentów muzycznych
S. Malko
 w Częstochowie,
 Wprost stacji W. W. ul. Dojazd № 11
 Nagrodzony medalem na Wystawie w Częstochowie.

Rękawiczki
 damskie i męzki, gatunki wyborowe. — Wyłączna sprzedaż angielskiej faryki Otto Groobe u

B-ci Grochowskich
 Aleja II-ga № 31.

Wielki wybór czekolady i czekoladek Wedla
 pierników marmolady karmelków i t. p. poleca

SKLEP UKIERNICZY pod firmą
Cukry Warszawskie
CZĘSTOCHOWA II-ga Aleja 41.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
 INŻYNIER
Obrońca Patentowy
 PETERSBURG—Wosniesieńskijskij Prospekt
 № 20 BERLIN—Potsdamerstr. 5.

NA GWIAZDKĘ
 CHRZEŚCIJAŃSKI MAGAZYN BIELI-ZNY MĘSKIEJ ORAZ GALANTERJI

TEODOR KAMINSKI
 ALEJA II-ga № 36, W CZĘSTOCHOWIE

POLECA: trykotaże wełniane, koszulki, skarpetki, koszule dzienne, kofnierzyki, krawaty, najgustowniejsze, spinki, chustki do nosa, Rękawiczki Angielskie męskie i damskie, pończochy damskie, p u d e ł k a podrózne. Sprzedaz hurtowa i detaliczna po cenach fabrycznych

ORAZ NORYMBERSZCZYŻNA.
 Ceny przystępne. — Towary w dobrych gatunkach.

Józef Rassański
Elektrotechnik
 Częstochowa, Teatralna 37. tel. 678.

Wykonuje instalację oświetlenia i siły motorów, — oraz wszelkie roboty w zakresie elektrotechniki wchodzące. CENY UMIARKOWANE, 01087

SKŁAD SZKŁA PORCELANY I LAMP
ST. TOŁWIŃSKIEJ
 w CZĘSTOCHOWIE II-ga Aleja № 52.

Poleca na Święta szkło, porcelanę lampy i różne inne towary po cenach niższych.

THIOTYMINA

APTEKARZA J. HUMBLET
 ZATW. PRZEZ URZĄD LEKAR. PETERSB. ZA № 6816.

ZALECANY PRZEZ P. P. LEKARZY Z NIEZAWODNYM SKUTKIEM, JAKO ŚRODEK ZNAKOMITY W PRZYPADKACH CHOROBU DRÓG ODDECHOWYCH, JAK: KATAR HRTANI, KATAR OSKRZELI, KATARY PEŁC, NASZEL. POBUDZA ŁAKNIENIE. WZMACNIA ORGANY TRAWIENIA, A TEM SAMYM PRZYCZYNI SIĘ DO OGÓLNEGO POLEPSZENIA STANU CHOROGE. SPOSOB UŻYCIA PRZY KAŻDYM FAKONIE. ŻĄDAĆ WE WSZYSTKICH APTEKACH I SKŁADACH APTECZ.

„BOTALINA“
A. OSUCHOWSKIEGO w Piotrkowie.
 najstarsza i najlepsza z past krajowych do obuwia. używana na Dworach Cesarskich.
Specjalność do lakierów
Botalina biała żądać wszędzie

H. SAKOWSKI
 Magazyn i pracownia obuwia w Częstochowie II-ga Aleja 27
 Magazyn zaopatrzony w gotowe obuwie i kalosze. Fasony najwświeższe od najwykwintniejszych do najprostszyszy
 Sprzedaz różnych skór i przyborów Szewskich

Meble Zakład stolarski
 Częstochowa I Aleja № 10.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztówek różnych wydawnictw krajowych i zagranicznych po cenach najprzystępniejszych p. f. **M. Baumert** w Częstochowie, ul. Dojazd 17. vis a vis D. Ż. W. W. Uwaga: skład zaopatrzony w ciągle nowości i posiada wielki wybór za gotówkę 5% z konta

NARZĘDZIA ROLNICZE i nawozy sztuczne z pierwszorządnych źródeł po cenach konkurencyjnych dostarcza **Biuro Techniczne**

Na składzie sieczkarnie JAN SKALMIERSKI 2-ga Aleja Nr. 20 tel. 112

Skład Wódek i Win K. KRAKOWIECKI

II Aleja 24, telefon 2-53.

Poleca hurtowo i detalicznie: Wina Węgierskie, Francuskie, Hiszpańskie, Włoskie, Krymskie i Kaukaskie, Likier i Koniaki szampańskie, Rum oryginalny jamański, Śliwowiec węgierski, wielki wybór Wódek i Wódek Krajowych, Porter angielski, Miody staropolskie; oraz piwo butelkowe z browaru E. REYCH i Synowie w Warszawie.

Dla Znawców i Rekonwalescentów firma specjalnie potęca wydmawiając się dobroci Koniaki Francuskie A. C. Moskowa.

FILJA WARSZAWSKIEGO ZAKŁADU CZYSZCZENIA A. Elżanowskiego

ul. Teatralna 24 31.
Przyjmuje czyszczenie szymb, sposobem ulepszoym, sprzątanie mieszkak, frotowanie posadzek, po cenach nader umiarkowanych. Gwarancja zapewniona. 046

Lecznica zębów i jamy ustnej M. Puchalskiego

Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne. Cenny izkie.

OFIARY PRZEZNACZENIA! i wszyscy ci, którzy pragną dać sobie przykład, uniknąć swego przesnacenia, zdobyć sobie miłość ukochanej kobiety, wodzie uzyskać wszystko, czego człowiek pragnie, odkryć najgłębsze tajemnice, dowiedzieć się, co się w najbliższym domu dzieje, wykorzystać pijaństwo, samogwałt (onaniizm) i inne rozmaite sboocenia; mieć stałe szoszęde w grach i loteryj, pozyskać władzę nad innymi ludźmi, we wszelkich handlowych przedsięwzięciach mieć stałe powodzenie i t. d. i t. d. niech zażądają wysłania im dzieła w języku polskim, które ich o tem pouczy. Dzieło to wysyłam darmo, jedynie za zwrotem wydatków w kwocie rb. 0,75, które nadsyłać należy w liście w markach pocztowych pod adresem: I. TOURJAEN psycholog, Bruksella—Centre, Boite postale 125. Belgia... E. 46.

Zaraz do wynajęcia lokal sdat-ny na fabryczną w do- mość w Adm. Gońca.
Sklep do sprzedania z po- wodu wyjaz- du dom z ogrodem Wis- domość Zielona 58.
Do sprzedania z po- wodu wyjaz- du dom z ogrodem Wis- domość Zielona 58.

NA GWIAZDKĘ!

najlepszy podar- rek jest

PATHEFON

z tubą lub salonowy bez tuby gdyż, śpiewa mó- wi śmieje się i gra bez igiel czysto i głośno

Do tańca bez przerwy

Na święta zaopatrzylismy sklad w duzy wybor płyt Pa- the z najnowszymi nagran- Specjalny Repertuar płyt dla Dzieci Główny sklad i wyła- cznie przedstawiciel, fab. B-e-j PAT HE w Paryżu

E. PUCEKIR, HILL

Częstochowa, II Aleja 23, na piętrze wejście z bramy. Tel. 605.

Ceny fabryczne. Reperacje przerobki gramofonów i t. p. dokładnie i tanio.

Jednocześnie polecamy: Kinematografy „KOK”, sprzedaż i wynajem film, maszyny do pisania, taśmy do maszyn, kalkę i t. p.

HURTOWE SKŁADY Stowarz. Kupców Chrześcjan pod firmą „OBRONA”

w Częstochowie, ul. Ogrodowa № 11.

Są najlepszym źródłem zaopatrywania się w towary Kolonialno spożywcze. **Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa).** Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorzędných cukrowni Lublin, Milejów i Nielewów.

Stadnickiego i S-ki

w NOWORADOMSKU, ul. Żabia d.p. Adamkiewicza (w oficynie).

Poleca: **Kerty i Sukna** w lepszych gatunkach na pała i garnitury męskie; trwałe „Polski Gałg” i prawdziwą „Angielską Skórę I-go Tkackiego Związku Rob. w Łodzi na ubrania dla ludzi pracy. Gotowe spodnie.

Gotowe Garnitury, wykonywane na obstalunek z zamówionych materia- łów w pracowniach krawieckich przy składzie.

Gwarancja dobrego kroju i starannego wykończenia. Ceny niskie — bo w prywatnem mieszkaniu.

PIERWSZY NA PROWINCJI!!

CHRZESCJANSKI, HURTOWY SKŁAD

TOWARÓW GALANTERYJNYCH i PISMIENNYCH

p. f. **M. Zaruski i S-ka**

CZĘSTOCHOWA, OGRODOWA 11. TELEFON 6-40.

Hurtowo-Detaliczny Skład Wyrobów Tabaczych R. PRUSZKOWSKIEGO

w Częstochowie Aleja II róg Teatralna
Poleca świezo otrzymane w dużym wyborze t. j. tonie, cygara cygaretki i papierosy, w różnych cenach fabryk „Noblesse” Kalkowski i Przepiórkowski w Warszawie; Arabski Kwiat Ya- ka, Dabec Smyrna, Dabec Yaka i Obstalunkowe; w Łańcuch w Petersburgu; Obstalunkowe, Prima, Południowy i Ciesarski; Meszki w Kierczy; T-wa Gaba w Moskwie; „Ujdon” Kotłodziejski i Fajpowski w Warszawie; Erze- rum i Xanti; Asmolow w Rostowie; Sudański turecki, Sultan Flor; Kusznar- ew w Rostowie; Turecki; Bogdanow w Petersburgu; Numerowane obstalun- kowe; Stamboli w Teodozji; Samson i Dabec turecki; Majkapara w Rydze; Sulfanski w skłach; Południowa róża, Sofijski i Stambul; Ruthenberg w Ryd- ze; w skłach; Mündel w Rydze; Chan Gulju i do fajki; Szapoznikoff w Petersburgu; Albański; Zapalki jedynej krajowej fabryki w Częstochowie

Doktor PAWEŁ BRONIATOWSKI
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 84.
Choroby skóra, włośń pętelowa, weneryczne i Ksiem- tyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Panie od 3-4 popołud. Stosuje wrodzinyne wstrzyki- wanie SALWARSANU (HATA 006 i 914 i badaie krwi na syfilis).

Gabinety Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza
II-ga Aleja Nr. 24, telefon 482.
Przyjęcia: D, FILIPOWICZ od 10-1 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-1 i od 3-7 po połud.

Lekarz Dentysta chrześcijanin
Stefan Barylski
II Aleja № 43 tel. 611.
Przyjmuję od 10-1 i 4 g. 8 p. p.

D-r. Z. BEM
Przyjmuje chorych jak dawalej od 8-9 rano i od 3-5 po południu.
Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci
III-a Aleja № 53, tel. 579.

ZAWIADOMIENIE.
Skład Broni egz. od r. 1861
p. f. „J. SOSNOWSKI”
w. Cz. Lisowski, w Warszawie.
został przenie- siony z ul. Tręba- ckiej Nr. 9 do po- wiekszonego lokalu w gmachu **HOTELU EURO- PEJSKIEGO** od uli- cy Czystej tel. 47-47.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły
Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602.
Wykonawa wszelkie roboty miarnicze.

Kaucjonowane biuro
nauczycielskie Stanislawy Ligezówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczy- cielki, froblanki, ochroniarki, bony- oBiuro twarte od 9 rano do 6 p. p.

SAMOCHOODY

Praktyczna **szkoła kroju i szycia** metodą Wortha mistrzyni cechowej
ŁUCJI JURASZEK
w Częstochowie, II Aleja 38 m. 13.
Przy szkole pracownia ubiorów damskich i dzieciennych. Po ukończeniu szkoły praktykantom wydaje się **dyplom krawiecki**.
Ceny przystępne. 0812— Wykończenie solidne

Do pobielania naczyń miedzianę
PRZYJMUJE
W. STAJEWSKI Aleja II-ga 33 telefon 680.

Posiada na składzie towary sezonowe w wielkim wyborze ceny towarów **Konkurencyjne Rynkowe.**
UWAGA. W dwie niedziele przedświąteczne skład czynny od godziny 8-jej rano do 10-jej i od 2-jej do 5-jej po południu.

Skład Materiałów Aptecznych
ST. GRZYBOWSKIEGO
 w Częstochowie, Stradomska 28, telefon 529.

TELEGRAM!!

Poleca: Upiększenia choinkowe,
perfumy w dużym wyborze
z rabatem 10%

Pierwszorządny chrześcijański magazyn i pracownia Jubilerska i Prawna

Majstra cechu WARSZAWSKIEGO
JANA SZEFLERA
 oraz specjalny dział zegarmistrzowski

Poleca bogaty asortyment biżuterii złotej i srebrnej z brylantami i kolorowemi kamieniami, obrączki 58 i 94 próby, bogate pierścionki zaręczynowe, srebro stołowe oraz platerę fantazyjną i stołową, gładkie i stylowe. Zegarki kieszonkowe złote, srebrne stalowe i agtowe renomowanej firmy Zenit oraz innych pierwszorządnych fabryk zegarki nośne kieszonkowe Regulatory z pięknem białem w ozdobnych szafkach, zegary stołowe, duży wybór budzików od najtańszych wyregulowane. Ceny niskie bez konkurencyjne.

Częstochowa, II Al. 16 tel 160 dom Imicha.

OWOCARNIA
W. Dukaczewski
 3 Aleja 50 tel. 601. Filja 2 Aleja róg Teatralnej 11, w Częstochowie.

Poleca wielki wybór owoców krajowych i zagranicznych, pierników, karmelków i pysznej bakalii, towar wyborowy. Ceny przystępne.

Firma Egzystuje od 1860 roku

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna
A. Heiningera
 II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.

Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Garderobe damską, męską i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, śerwety pluszowe pokrycia z mebli i t. p.

SKLEPY WŁASNE
 w Łodzi ul. Mikolska Nr. 39 Tel. 29-35
 w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
 w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 266.

Chrześcijański Zakład Szewski
K. SUWALSKIEGO
 Teatralna 16 19

Przeniesiony z 2-ej Alei Nr. 32.

Poleca na składzie duży wybór szczołek i pedali i t. d. Towar gwarantowany.

Handel win i Towarów Kolonialnych
J. Pietrowca
 Częstochowa, II-ga Aleja № 30.

Poleca na święta Bożego Narodzenia mąkę wyborową, drożdże świeże, rodzynki, migdały, orzechy, daktyle, malagę, figi, bakalie i doskonale pierniki K. Mystkowskiego z Kalisza oraz, wina francuskie, krymskie, — węgierskie koniaki, wódki, likiery i piwo, także rozmaite delikatesy, konserwy i t. p. Ceny najniższe Uwaga: Od koniaków, wódek i pierników, ustępuje się rabat.

Mleczarnia „Szczęśliwów“
 II Aleja 24, róg Teatralnej II, tel. 616.

POLECA:
 Mleko wyborowe w specjalnych fiaknach i na miarę. Masło, sery a także duży wybór pierników i t. d. oraz wydaje obiady gospodarskie na świeżem maśle z 4 dań 40 kop.

Uwaga: Życzącym abonament na obiacy.

ZAPROSZENIE.

Kto chce na święta Bożego Narodzenia Ładnie ubrać choinkę Niech łaskawie zapamięta, By do odwiedzenia Poświęcić czasu odrobinkę, Tam na Stary Rynek, W składzie aptecznym W zapasie dostatecznym Dostanie wybór pajęczynek Z ogniotrwałym śniegiem I różnych ozdóbek całym szeregiem

Misterne ekwi-pażyki, Z owocami koszyczki, Z winogronami różyczki, I podobne temu świecidełka, Perfumy, Kosmetyki i mydła, Poleca po niedrożej cenie Prosząc o łaskawe zaszczyceni

Stara dewiza znana, In corpore sano mens sana, Komu na zdrowiu zależy, Zapamiętać należy Ten krótki kilkowiersz: Na obecną porę zimową Zdrowia czerstwego osnowa Lekiem cennym skutecznym Jest tran świeży, Oliwa nicejska „Extra vierge“ Posiłkiem pożytecznym Kakaó higienicznym Holenderskie zagraniczne Zas dla przyspytu Zupę lub potrawę Ocet winny wyborowy W składzie aptecznym

Nowo otworzony skład Materiałów Aptecznych

Fr. KLIMKIEWICZA
 Teatralna № 58, dom W. Księcia.

Poleca Szanownej Klienteli, wszelkie towary Apteczne środki opatrunkowe, Chirurgiczne, przyrządy fotograficzne, Kosmetyki i perfumery najświeższej nowości.

Obsługa szybka i staranna.

Magazyn Mód

K. SKRZYNECKA
 TEATRALNA 17.

Poleca kolekcję damską, galanterię oraz duży wybór kapeluszy w najwykwint. gatunku. Ceny niskie.

ZAKŁAD
Instrumentów muzycznych
S. Malko
 w Częstochowie,
 Wprost stacji W. W. ul. Dojazd № 11
 Nagrodzony medalem na Wystawie w Częstochowie.

Rękawiczki
 damskie i męzki, gatunki wyborowe. — Wylączna sprzedaż angielskiej faryki Otto Groobe u

B-ci Grochowskich
 Aleja II-ga № 31.

Wielki wybór czekolady i czekoladek Wedla
 pierników marmolady karmelków i t. p. poleca

SKLEP CUKIERNICZY pod firmą
Cukry Warszawskie
CZĘSTOCHOWA II-ga Aleja 41.

KAZIMIERZ OSSOWSKI
 INŻYNIER
Obrońca Patentowy
 PETERSBURG—Wosniesieńskijskij Prospekt
 № 20 BERLIN—Potsdamerstr. 5.

NA GWIAZDKĘ
 CHRZEŚCIJAŃSKI MAGAZYN BIELI-ZNY MĘSKIEJ ORAZ GALANTERJI

TEODOR KAMINSKI
 ALEJA II-ga № 36, W CZĘSTOCHOWIE

POLECA: trykotaże wełniane, koszulki, skarpetki, koszule dzienne, kołnierzyki, krawaty, najgustowniejsze, spinki, chustki do nosa, Rękawiczki Angielskie męskie i damskie, pofoczochoy damskie, p u d e l k a podróżne. Sprzedaż hurtowa i detaliczna po cenach fabrycznych

oraz **NORYMBERSZCZYŻNA.**
 Ceny przystępne. — Towary w dobrych gatunkach.

Józef Rassański
 Elektrotechnik
 Częstochowa, Teatralna 37. tel. 678.
 Wykonuje instalację oświetlenia i siły motorów, — oraz wszelkie roboty w zakresie elektrotechniki wchodzące.
 CENY UMIARKOWANE, 01087

CHIOTYMINA

APTEKARZA J. HUMBLET
 ZATW. PRZEZ URZĄD LEKAR. PETERSB. ZAN. 6816.
 ZALECANY PRZEZ P. LEKARZY Z NIEZAWODNYM SKUTKIEM, JAKO ŚRODEK ZNAKOMITY W PRZYPADKACH CHOROBU DRÓG ODECHOWYCH, JAK: KATAR KRZANI, KATAR OSKRZELI, KATARY PŁUC, KASZEL. POBUŻA LARNIENIE, WZMACNIA ORGANY TRAWIENIA, A TEM SAMYM PRZYCYNIA SIĘ DO OGÓLNEGO POLEPSZENIA STANU CHOROGE. SPOSÓB UŻYCIA PRZY KAŻDYM FLAKONIE. ŻĄDĄC WE WSZYSTKICH APTEKACH I SKŁADACH APTECZ.

BRĄD SZCZĄ PORCELANY I LAMP
ST. TOŻWINSKI
 w CZĘSTOCHOWIE II-ga Aleja № 52.
 Poleca na Święta szkło, porcelanę lampy i różne inne towary po cenach zniżonych.

„BOTALINA”
A. OSUCHOWSKIEGO w Piotrkowie.
 najstarsza i najlepsza z past krajowych do obuwia, używana na Dworach Cesarских.
Specjalność do lakierów
Botalina biała żądać wszędzie

Meble Zakład stolarski
 Częstochowa I Aleja № 10.

H. SAKOWSKI
 Magazyn i pracownia obuwia w Częstochowie II-ga Aleja 27
 Magazyn zaopatrzony w gotowe obuwie i kalosze. Fasony najświeższe od najwykwintniejszych do najprostszyc
 Sprzedaż różnych skór i przyborów Szewskich

Hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztówek różnych wydawnictw krajowych i zagranicznych po cenach najprzystępniejszych p. f. **M. Baumert** w Częstochowie, ul. Dojazd 17. vis à vis D. Z. W. W. Uwaga! skład zaopatrzony w ciągłe nowości i posiada wielki wybór za gotówkę 5% z konta

NARZĘDZIA ROLNICZE i nawozy sztuczne z pierwszorządnych źródeł po cenach konkurencyjnych dostarcza **Biuo Techniczne**

Na składzie sieczkarnie JAN SKALMIERSKI 2-ga Aleja Nr. 20 tel. 112

Edward KINDERMAN

CZĘSTOCHOWA, ul. Teatralna № 26 dom własny
Tel. № 522, Filja w Sosnowcu ul. Targowa № 14.

POLECA: Łóżka żelazne, łóżeczka dziecięce na kolebki, wózki dziecięce materace druciane i sprężynowe i t.d. **CENY NIZKIE ZA GOTÓWKĘ i NA RATY, CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.**

G H O R Y M

Chorych leczących się
-Spermia-Poebla, starała się uzyskać
za pomocą szumnych reklam o plynach z
gruciołów naslennych, przyczyn w rzekaniach tych nie
krepując się zupełnie, przekraczają fakty i powołują się na
filiom i prace zagranicznych uczonych, którzy nigdy nie oddalił
nawet tych preparatów. Poprzyjmujemy mając nie obowiązek wystrzeżenia
chorych przed temi ekstraktami, gdyż nie mając nic wspólnego z Spermia-
Poebla, zawierają one o czystości składowej dla zdrowia szkodliwej.
Przy użyciu, skutki choroby, w szczególności choroby, choroba serca o-
mówiwszy, oraz o skutkach, co do serca, (mimoć nie jest) zwątpieniem łecnic, albow-
żniamie, realnie miera ponowronem, pamiłkach, co dobieciu wystrak, przebrzych obach.
Przy użyciu, skutki choroby, w szczególności choroby, choroba serca o-
mówiwszy, oraz o skutkach, co do serca, (mimoć nie jest) zwątpieniem łecnic, albow-
żniamie, realnie miera ponowronem, pamiłkach, co dobieciu wystrak, przebrzych obach.
Przy użyciu, skutki choroby, w szczególności choroby, choroba serca o-
mówiwszy, oraz o skutkach, co do serca, (mimoć nie jest) zwątpieniem łecnic, albow-
żniamie, realnie miera ponowronem, pamiłkach, co dobieciu wystrak, przebrzych obach.

SPERMINA-POEHL'A

Właściwie przycięda wędziki ekstraktów i plynów o różnych innych nazwach, o nie-
kwalifikacji których wydaje zamiast oddzielnej broszury, która wysyłamy na żądanie
gratis i franco, wraz z najnowszą literaturą o SPERMINIE
SPERMINA-POEHL'A znajduje się w sprzedaży,
we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

**ORGANOTERAPEUTYCZNY INSTYTUT
PROFESSOR D-R POEHL'S-WIE
DOSTAWCY DWORU
JEGO CESARSKIEJ MOŚCI
PETERSBURG.**

Noże, widelce i łyżki

**POLECA:
W. STAJEWSKI, II Aleja № 33.**

MEBLE GOTOWE

otynany dębowe, i kryte sofy w róż-
nych fasonach garniturki kryte
w ceratę, szesłagi a także przy-
muję obstalunki mebli w różnych fa-
sionach zakładanie firanek portjer
krajanie pokrowcy, robota solidna
Biuorko używane orzechowe.
Ceny nizkie.

Tapicer **W. BURYAN** II Aleja № 38.

**Chrześcijańska Pracownia
czepki i kapeluszy. Pod firmą
"CZAPNIK POLSKI"
Aleja 2 Nr. 30 dom Wiersbickiego w Czę-
stochowie Poleca na gwiazdki jako naj-
praktyczniejsze podarki konfekcje fu-
rzaną damską i męską oraz dziecięcą
jak również czapki kapelusze najnowszych
fasonów po cenach uniakwanych
K. Chawłowski**

**Chrześcijański wyrób pasty
do obuwia i wszelkich skór
pod firmą
"GWIAZDA"
...adać wszędzie!
Sprzedaż na Częstochowę
S. Rybicki ul. św. Barbary 3**

PERFUMERJE
w wielkim wyborze krajową i zagranicą
Poleca: skład materiałów aptecz-
nych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Wyższa Szkoła Kroju
Pod osobistym kierunkiem mistrzyni cechu warszaw-
skiego i laureatki paryskiej akademii nagrodzonej zło-
tym dużym medalem w akademii krawców.
H. GNIEWKOWSKIEJ
III. Dojazd N-r. 5, 1-sze piętro front.

**Pracownia.
Armatur M
Czapczyńskiego.**
ul. Warszawska
N-r. 113. Tele-
fon N-r. 277, w
Częstochowie.
Wyrabia Krany
Wentyle - Ślizy i
plywaki do re-
zerwuarków i t.
d. i takowy to-
war gotowy po-
siada na skła-
dzie 0614-5

**Nowo-otworzony magazyn
konfekcji damskiej, męskiej i dziecię-
nej z pracownią prowadzoną przez
wykwalifikowaną krojczynię mogącą
zadowolić najwybredniejsze gusta. Po-
leca również duży wybór garderoby
damskiej i dziecięcej z czem się po-
leca Sz. Kijenteli**
M. BRAJBISZ, Teatralna 17.
Dom p. Malifskiego w Częstochowie

Panie zony i córki dymislowanych ofice-
row i wyższych urzędników, chcąc
zająć się odpowiedzialną ich szmowlą korzy-
szą agentura, zechcą skierować swoje oferty
do Warszawy, "pod restancje" Agentura

DOM MARKLOWY
ZDZISŁAW KYLSKI
CZĘSTOCHOWA
AL. 20
TELEFON 95

Orkiestrony i Pianina
tomatyczne
cigłarowe, sprężynowe i elektry-
czne
Stale na składzie.

**PIEKARNIA
Marcelego Chmielewskiego**
Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do lo-
ka własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej Tel. 654
Wylączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach:
Mleczarnia „Skrzydłów” ul. Teatralna 1, - ul. Do-
jazd 18, - ul. Krakowska 35, - Siemka Kamienio 21.
Poleca na nadchodzący święta w dużym wyborze struclie i placki
Również zawsze wyborowe mąkę i drożdże, pierniki z firm
warszawskich. Przyjmuje się obstalunki.
0722 z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

**PIERWSZA
Krajowa Fabryka Orkiestronów**
A. KMONICZEK
w Częstochowie ul. św. Stanisława № 5.
telefonu № 6-34.
Posiada na składzie wszelkich modeli
orkiestrony.
CENY I WARUNKI NAJPRZYSTĘPIEJSZE.
**Sprzedarz uskuteczniam za go-
tówkę i na raty, jak rów-
nież posiadam wielki wybór
wałków do wszelkich instru-
mentów.**

Cukiernia i Fabryka Pierników
A. BRAJBISZ (dawniej F. Młoch)
Częstochowa II-ga Aleja 28. Tel. 126.
Poleca, na Święta Bożego naro-
dzenia doskonałe pierniki i her-
batniki w wielkim wyborze, oraz
struclie, torty, babki placki, ono-
ciki marcepanowe na choinkę
i t. p.
Wszystkie moje wyroby zado-
wolnią każdego.
Ceny nizkie Polecając się Sz.
publiczności. zostaje z poważa-
niem A. Brajbisz, b. długoletni
kierownik firmy F. Ancewskich.

Zginął weksel Skład węgla Chrześcijański
w blacie na 150 rubli sprzedania 3 Fabryczny
wydany przez Józefa 1911 Skład Faruchów Łódz-
Kazimierz Womczal-
skich na siołecie Augu-
sty Lanarłowicz we wsi
Mioszynie gub. Piotrk-
owska zastraga się nie
nabywać 101192 1028-

Do sprzedania S. Chojnaoka Dojazd 17 w.
plac z ogrodem al. św. partner. Nadszedł świe-
Barbary 19 prz kości-
1028-
ły transport fartuchów
i trykotów, oony scóle
fabryczne. 1733-

Piekarnia egzystująca od lat kilku
nasta w dobrym punkcie
odstąpię z powodu zmia-
ny interesów - Wład-
Wydziałowa Webers II-
Aleja 29 w Częstochowie
1864-17wa, Teatralna 39.

Sklep sp. żywno- dystrybuują
szarad do sprzedania tanio
wiadomość na miejsc-
Stary Stradom, 8 1911

zaklet
narkowy sprzedam tanio
Wiedomość w stróża Te-
atralna Nr. 12 1089-

Akuszczka
Antonina Zsiedel prze-
prowadziła się z ul. Te-
atralnej na Jasnogórską
26, 1916-4-1

Piekarnia
Zygmunta Jabłońskiego
na Ostatnim Groszu ul.
Bór Nr. 5. Poleca na nad-
chodzące święta Bożo-
go Narodzenia **STRU-
CLE** ciastka i ci-
asta przekładane
w różnych gatunkach
oraz inne pieczywa Mg-
ka wyborowa 1918-2-1

**Dojazd 19 do
wynożenia**
2 i 2 duże słoneczne po-
koje z kuchnią i przed-
pokojem 1920-

Robotnik
Fabryki kapeluszy Mar-
kusfelda Edward Ruf
zgubił 8 rub. 31 kop
raz kartę paszportową,
jaskawy znalazła otrzy-
ma 3 rub. nagrody.

Potrzebna
8000 tysięcy na pierwszy
numer hipoteki. Oferty
sub. 8000 w Adm. Goń-
ca. 1915

300 garncy
mleka dziennie z dóbr
Ks. Lubomirskiego Kr-
szyna od Nowego Roku
mogę dostarczyć do skle-
pów po cenie hurtowej.
Mleczarnia Krakowska
24. 1911 |

Sprzedam
torf za przystępną ceną
warunki na miejscu, wia-
domość u Antoniego Sa-
bontaka we wsi Kocin,
1913

Sklep wiejski
II Aleja Nr. 33 tel. 430
Poleca na święta wybo-
rowe masła do potraw
śmietankowe firmy B-
BIN mleko, - śmietana
śmietankę, wędliny lit-
sk e drób i t. p. Produkt
do wiejskie. 1910

MEBLE
kredensy, szafy
stoły, krzesła,
łóżka, toalety,
lustra bieliżniar-
ki, biurka, eta-
żerki stoliki fau-
tazyjne. Poleca
GLIŃSKI
I-a Aleja 12.

Do wynajęcia
od Nowego Roku lo-
kał z wszelkimi
nowoczesnymi wy-
godami od frontu w
Alejach. Wiedomość w
Adm. Gońca. 6897-

Potrzebni
pianistka skrypał lub
pianista do
restauracji pierwszego
rsedu na wjazd Wia-
domość, Krakowska 21
mleczarnia 1891

Pianino
fabryki Schrödera pięk-
ne w tonie tanio - do
sprzedania. I-a Aleja 12

Prośby
apelacje, kasacje redaga-
je poradę. Szkoła drugi
5 m. 12. były urz. dnik ag-
dowy. 1908

Sklep
rzeźniczy do wynajęcia
od Nowego Roku może
być filja lub w ino-
Ostatni Grosz w Lasota
190

Zginęła
książeczka księży poryca
Osmędzka. Nr. 3617.

Piwiarnię
odstąpię 3 Aleja 52.

Od Nowego
Roku do wynajęcia II
Aleja 42 sklep, pokój
frontowy ędatny na ma-
gazy z oknem wykwa-
wem oraz 4 pokoje i
kuchnia które mogą być
podzielone na 2 pokoje i
kuchnię. 1910

Spotkanie.

Raz w zębach z cygarem
Sapiąc niby mlech
Szedł grubas bulwarem
wolno—
To nie grzech!..
Wtem (dziwicie się ludy!
Uderzajcie w śmiech
Spotkał się z nim chudy
strasznie
To nie grzech!..
—Znam z widzenia pana
Pewnie od lat trzech
Godność mi nie znana
rzecze—
To nie grzech!..
Gdzieśmy się spotkali?
W badach Prus lub Czech?
Na Rivierze zał
może—
To nie grzech!..
W cyrku?... W kabarecie?
Czy wśród wiejskich strzech
Może przy kobiecie?..
Ach! Och!
To nie grzech!..
Ach! już wiem!.. w te słowa
Obaj parsknę w śmiech
Piliśmy Szustawa
koniak—
To nie grzech!..

Co to jest Skauting?

Pedagogia ubiegłego stulecia nie może się poszczycić dobrymi rezultatami. Zeszła na zupełnie błędne tory popędziła biedę do darowania.

Kładąc główny nacisk na kształcenie umysłu, forsownie rozwijając mózg wychowawców, zaniedbała niemal zupełnie stronę wychowania fizycznego. To też przeciążenie nauką szkolną, przy epifakcyjnych warunkach higienicznych, sprawiło, że masy szkolne wypuszczają w świat coraz to więcej młodzieży o wpadniętej pleśni, przedwczesnie pochylonych plecach wykryzionym kręgosłupie, nerwach przeczułonych, zepsutym wzroku. I młodzież z takimimi siłami musi iść w życie do borykania się z losem o kawałek chleba, do spełniania obowiązków obywatelskich, ojcowiskich i macierzyńskich.

Cóż więc zdziwnego, że przy takim stanie rzeczy pokolenie po pokoleniu staje się coraz słabsze, objawy degeneracji i kretynizmu stają się zwykłym zjawiskiem!

Ala jest nadzieja, że wiek XX choć w części naprawi zło, że się zaznaczą reformy skierowane ku fizycznemu odrodzeniu ludzkości. Na szczególne widzimy już u dzisiejszych pedagogów i wychowawców wyraźną tendencję ku temu. Dowodem tego jest wprowadzenie w wielu szkołach systematycznych i racjonalnych ćwiczeń i gier na świeżem powietrzu. Licznie zawiązujące się towarzystwa sportowe, ich trwałosc i postępowanie są dowodem pożądanego zwrotu w pojęciach społeczeństwa.

Tak jest u nas. Na północy i zachodzie Europy sprawa ta została rozstrzygnięta daleko wcześniej. Tam rady zabrały się do reorganizacji wychowania szkolnego, zrozumiały, że nie można kształcić umysłów młodzieży kosztem zdrowia fizycznego. Rozwijanie umysłu powinno iść równocześnie z rozwijaniem sił fizycznych inaczej natura się mści, jeśli nie na pierwszym w następnym pokoleniu, doprowadzając naród do kompletnego zdenerwowania.

Zastuga inicjatywy i wprowadzenie w życie powyższej reformy, przynależą Anglii. Już Spencer, w dziele o wychowaniu, nawoływał swe społeczeństwo do zwrócenia baczonej uwagi na wychowanie fizyczne, zaniedbane na rzecz wychowania umysłowego. To też naród angielski zorganizował się najprędzej w grożącej sytuacji, a za jego przykładem poszły i inne państwa.

Ostatnim wyrazem wychowania obojęnego, najnowszym jego systemem jest t. zw. Skauting. Objął on nie tylko większą część Europy i Stany Zjednoczone, lecz znalazł uznanie i za-

stosowanie w Azji i Afryce. Młodzież obu pici garźnie się doń z żywiołową siłą.

Podczas gdy Skauting zdobył sobie obywatelstwo we wszystkich cywilizowanych krajach, u nas, prócz młodzieży, mało się nim interesują i nie rozumieją go, wysmiewają „drużyny bojowe”. Nie są to właściwie drużyny bojowe, bo nie licowałyby nawet z antymilitarnym duchem Anglii, założycielski tego stowarzyszenia. Zresztą to zależy od narodu, jaki charakter i kierunek przybiera Skauting. Tak, np. podczas gdy Niemcy, przepełnieni duchem zaborczym ujawniła rzeczwiście tendencje do podciągnięcia drużyn Skautowskich pod militarizm, to w Anglii, dążeniem Skautinga jest wyrabianie zamiłowania do podróznictwa, kolonizacji, a w Skandynawji i innych krajach mają na celu jedynie hartowanie fizyczne i duchowe.

Generał angielski Powell, przekonawszy się jaką usługę, zręczność, spryt i ciekawość wykazali chłopcy na służbie wywiadowczej podczas wojny boerskiej, postanowił swe sportyżenie zastosować umiejętnie do celów wychowawczych, a więc pociągnąć młodzież do pracy nad wyrobieniem sił fizycznych i charakteru.

To też zasadą Skautingu jest: hartować od lat najmłodszych ciało i umysł przez ćwiczenia, wycieczki piesze, poznanie przyrody i walki a więc, nawiązania do niewygód, zaprawianie się do pracy ręcznej, jakoby to nie była. Skaut powinien przyzwyczaić się do umiętności radzenia sobie w każdym nieprzewidzianym wypadku, obowiązanym umieć i namlot wystawić, most naprędcie skleić i tratwę urządzić, przez wodę się przeprawić, jado ugotować, chleb upiec, odzież przyrządzić, od dzińskiego zwierza się obronić, najdzikszego konia dosiąść, przy pożarze nieść pomoc, chorem, okaleczonym, ginącym dać ratunek za pokrzywdzonymi się ująć, jednym słowem w każdej okoliczności życia umieć się szybko zorientować, uniknąć niebezpieczeństwa spieszyć z pomocą.

Szczególniejszą uwagę zwracać musi skaut na wyrobienie w sobie prawości charakteru, uprzejmości, usłużności na karność, solidarność. Rozumie się, że wyrzec się musi używania alkoholu i palenia.

Taki jest katechizm skauta. Widzimy więc że Skauting ma duże znaczenie i w wychowaniu moralnym, bo urabiając charakter jednocześnie podnosi etycznie, uspołeczniając. Kształci umysł przez poznanie przyrody. Praktyczne korzyści, to zaznajomienie się z rzemiosłami i najrónorodniejszymi zajęciami domowymi.

Rozumie się, że dla pogodzenia Skautinga z nauką szkolną, program jej musiałby być nieco zreformowany. A już w porze wakacyjnej, to młodzież może całkowicie oddać się swemu Stowarzyszeniu. W Galijskiej Skautci mają swoje kolonie letnie, urządzają wycieczki po kraju na dużą skalę, ćwiczenia, wykłady, jednym słowem prowadzą ożywiającą działalność, która pociąga całe zastępy młodzieży szkolnej, rzemieślniczej, żeńskiej.

Krzecz prosta, że istnieje Skauting i dla dziewcząt. Scherliate pokolenie naszych kobiet, całe zastępy anemicznych nieurastaniek, które rokrocznie odchodzą ze szkół żeńskich odróżają się fizycznie przez zbladnięcie skutki skautingu, jakie już można obserwować na chłopcach.

O ile potrzeba ruchu i ćwiczeń dla tych ostatnich została już uznana powszechnie, o tyle się już jeszcze lekceważa w stosunku do dziewczyn. I szkoła i dom nie, albo bardzo mało robią coś w tym względzie. — Mówi się, że dziewczętom jest niepotrzebna siła mięśni, którą gimnastyka wyrabia. Lecz zapomina się, że ćwiczenia fizyczne pobudzają jednocześnie do normalnego obiegów krwi, do szybkiej przemiany materii, rozwijają kości, wzmacniają nerwy, pobudzają apetyt, amuszają do prawidłowego

oddychania (które, zwłaszcza u kobiet, jest zawsze wadliwe), sprawdzają tem mocne i zdrowe. Ale i w innym kierunku niemniej dodatnie rezultaty się okazały. Skauting, jeśli nie wycępi, to zmniejsza u kobietkami zamiłowanie do cudacznych strojów, gorsetów, wysokich obcasów etc.

A kto rozumie, jak jest zależny cały stan duchowy człowieka od stanu zdrowia jego organizmu, ten nie może zaprzeczyć doniosłości i dodatniego wpływu ćwiczeń fizycznych na charakter dziewcząt.

Prócz tego że siły i krzepkość ciała potrzebne dziewczętom dla tego, że zmuszona jest narówni z mężczyzną pracować na kawałek chleba, to, co najważniejsza, ze względu na przyszłe macierzyństwo powinna ich mieć zasób duży do wydawania na świat i wykarmienia zdrowego potomstwa. To też dziewczęta garną się do skautingu jakby instynktownie, czując w nim deskę zbawienia przed degeneracją.

We wszystkich krajach potworzyły się drużyny skautek, a u nas takie jest zainteresowanie, że przy rozmowie z dziewczętami w tej kwestii, aż im z oczu bije zapal i rwanie się do tej sprawy.

W lipcu odbył się w Birmingham międzynarodowy zjazd Skautów. Uroczystość była wielka, rezultaty ich organizacji uznano powszechnie za świetne. Skautci galicyjscy wyróżniali się ćwiczeniami, zyskując szczególniejszą uwagę i pochwałę dostojników angielskich, zwiędających ich obóz.

Szkoda, że u nas nie można zaprowadzić takiej organizacji skautowskiej. Jeśli gdzie, to właśnie u nas, przy obecnym systemie szkolnictwa i wychowania, młodzież najwięcej potrzebuje tego rodzaju stowarzyszenia.

A. Kalwot.

Częstochowa, 18—12—1913 r.

Sądy pojednawcze.

Pisaliśmy już o tem, że ministerjum spraw wewnętrznych, jak donosi „Kus. Słowo”, złożyło Radzie ministrów projekt prawa, traktujący o organizacji sądów pojednawczych dla przedsiębiorstw fabrycznych.

Dotychczas (czytamy w motywach projektu), wypadki pojednawczego rozstrzygnięcia nieporozumień pomiędzy fabrykantami a robotnikami były nadzwyczaj rzadkie, co ministerjum spraw wewnętrznych przypisuje z jednej strony różnicy interesów ekonomicznych robotników i fabrykantów, a drugiej zaś strony brakowi organizacji, któreby mogła rozważać owe różnice.

Według projektu, w skład sądów pojednawczych wejdą przedstawiciele władz zainteresowanych w tem, by życie fabryczne bieгло w spokoju, przedstawiciele interesowanych (fabrykanci i robotnicy), wreszcie biegli.

U swoich drożej.

Często po miastach i miasteczkach naszych słyszy się narzekania: „Nawołują nas do popierania swajskiego handlu.. Jakże mamy popierać ten handel, kiedy u swoich drożej?..”

Niekiedy w istocie tak bywa, że kupiec Polak drożej sprzedaje dany towar niż sąsiad jego żyd. Składa się jednak na to sporo przyczyn. Do takich przyczyn należą: lepszy gatunek towaru, sumienna waga i miara, ale przede wszystkim to, że większość ludności polskiej do polskich sklepów idzie wtedy tylko, gdy żydowski sklepie zamknięte. Nie trzeba być handlowcem, aby zrozumieć, że duży zbytki pozwala kontentować się mniejszym zyskiem i odwrotnie — przy małym obrocie zysk na każdym poszczególnym artykule musi być większy.

Polak—handlowiec nie będzie mógł prowadzić interesu i pomyslnie rozwijać dotąd, dopóki sklep swój będzie zapelniał towarami pochodzącymi z hurtowni żydowskich, które po tych

śamiych cenach oddają towar handlowcom polskim, jak przy detalicznej sprzedaży.

Więc czy może egzystować sklep, jeżeli nie weźmie o grosz drożej niż sam płaci? Wszak to jego cały zysk.

Następnie, gdy przestaniemy błądząc, natomiast czynnie popierać swój handel, przez co warunki jego materialnie się poprawia, wtedy handlującym damy możność zrępszania się, zakładania własnych hurtowni lub też sprrowadzania na swoją rękę towarów przez agenta, co napełnił taniej uczyni, niż dotychczas. Co najsmutniejsza—handel taki, jaki prowadzi dziś większość naszych handlowców, znajduje się w zupełnej zaleźności od żydów, a sklepy polskie są tylko filiami sklepów ludu wybranego, w którego rękach pozostaje lwią część zysków, a filie zaletwie okruciami muszą się zadawać. O handlu takim śmiało można powiedzieć, że jest on handlem, jeżeli nie żydowskim to w każdym razie nie polskim, lecz żydowsko—polskim.

M. P.

Przeciwko bluźnierstwu.

Dzięki inicjatywie ks. Lethellera, proboszcza kościoła św. Jana w Nowym Jorku, powstała w tem mieście nowa organizacja, składająca się wyłącznie z mężczyzn, a mająca na celu zwalczenie bluźnierstwa, przekleństwa, oraz nieprzyzwoitych słów. Liga ta liczy już 400 członków. Działalność jej polega głównie na rozrzućaniu broszurek, zwalczających bluźnierstwa i przekleństwa, rozrzućono już sporą ich ilość. Skutki tej zbawiennej działalności dają się już wyraźnie odczuwać, szczególnie w dziedzinach, w których, jako najbardziej dotkniętych tą plagą, członkowie Ligi usilnie pracują. Przedtem dawaly się tam stała słyszeli przekleństwa i wymyślania z ust netylko mężczyzn, ale nawet i dzieci.

Do sukcesów, odniesionych w ostatnich czasach przez Ligę, należy zaliczyć i to, że właściciele kawiarni, sklepów i innych miejsc zebrań publicznych, zobowiązali się wywiesić tam napisy: „Uprasza się o unikanie bluźnierstw i przekleństw”. 8.000 takich plakat zawieszono też w różnych miejscowościach stanu New-Yorskiego.

Prasa wiedeńska o uchwale rosyjskiej Rady Państwa.

Prasa wiedeńska śledziła z dużą uwagą obrady w rosyjskiej Radzie Państwa, dotyczące dopuszczenia języka polskiego do obrad w przyszłych radach miejskich.

Z wielkim zaniepokojeniem, aczkolwiek maskowanym doskonale skutkiem wyrobienia politycznego, dzienniki wiedeńskie zanotowały fakt, iż prezes ministrów Kokowcow postanowił przemawiać w Radzie Państwa aby skłonić ją do uwzględnienia języka polskiego w obradach rad miejskich.

Uchwala, którą powzięła większość Rady Państwa przeciwko dopuszczeniu języka polskiego, napełniła prasę wiedeńską zadowoleniem, choć to zadowolenie zreczonem zamaskowano i nie wyławowano go na zewnątrz zbyt wybuchowo.

Łatwo zrozumieć powody, które prasę wiedeńską, a także i prasę niemiecką napełniają radością. Wstrzymując się pod tym względem od wszelkiego komentarza, gdyż każdy inteligentny czytelnik polski sam doskonale rozumie źródło owej radości Niemców Rzeszy i Niemców Austrii.

ORZESCIJANSKI
pierwszorzędny w Częstochowie i okolicy
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
WACŁAWA WESOŁOWSKIEGO
— Róg 11-ej Ateii i Teatralnej 26. —
Przyjemne zamówienia grup i t. d. po obrobieniu w zakładzie w fabrykach i majętkach.

Francja i Niemcy.

(Z powodu zajść w Saverne).

Niemcy tyranizują alzatoczyków! Niemcy każą alzatoczyków zabijać! — takie i tym podobne zdania wygłaszane są od kilku dni o Niemcach z powodu zajść w Saverne, czy też mówiąc językiem rządowym w Zabern. Maleńkie w tym tkwi nieporozumienie. Nie Niemcy tyranizują — nie naród, jeno rząd, Wilhelm... But pruski (ach! ten but, co tak bardzo naszym panem z Poznania — smakowały), znany jest i alzatoczykom, i polakom i samym Niemcom.

Z powodu zajść w Saverne znowu poruszyła się Francja. Zaczęto spoglądać w stronę Alzacji. Przypomniało sobie wojnę. Pomyślano o „re- vanżu“. Ale... zrozumiarno, że Niemcy — to nie rząd niemiecki.

Interpelacje w parlamencie, votum nieufności wyrażone kanclerzowi odbiły się bardzo sympatycznie echem we Francji.

Znowu rozpoczęto mówić o zbliżeniu francusko-niemieckim i zapewne niedługo wejdzie ta sprawa na porządek dzienny obrad dyplomatów.

W obu państwach zrozumiarno, że polityką zgody i tolerancji można będzie dojść do porozumienia, które położyłyby kres polityce militarnej. I znów stanie przed dyplomacją kwestja Alzacji i Lotaryngji, którą trzeba będzie rozwiązać całkowicie. Naszym zdaniem załatwienie spraw narodowościowych połowicznym kompromisem nigdy do celu nie doprowadzi i przy każdym głupim kroku rozmaitych Forstnerów, Deimlingów znowu grozić będą nieporozumienia, konflikty, nawet wojny.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Będąc od trzech miesięcy praktykantem felczerskim w szpitalu miejskim w 2 Alei № 17, czuję się w obowiązku, za pośrednictwem naszego „Gońca Częstochowskiego“ zawiadomić o nieporządkach jakie tam mają miejsce, celem zwrócenia na nie uwagi osób, którym powierzona jest piecza nad szpitalem, a które tylko nie wiedząc, co się dzieje, tolerują krzyżujące niewłaściwości. Otóż przedewszystkiem zaznaczyć muszę, iż poza lekarzem prym wieszcie w szpitalu im. Najśw. Marij Panny żyd-felczer, R. Telchner, który dopuszcza się szere-

Wystawa Sztuk Pięknych

w Częstochowie, Teatralna N-r. 11, otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzieli i święta do g. 8 wieczorem

Chrześcijańska pracownia Czapek i Kapeluszy „POLONIA“

Częstochowa, 2 Aleja №19, gdzie teatr Paryski. Poleca: czapki uformowane, cywiline zimowe męskie po 45, 65, 95 i wyżej i dziecięce po 25, 35, 45, 65 i wyżej oraz kapelusze różnych gatunków najnowszych fasonów po najniższych cenach,

gu nadużyć, a więc: 1) za opatrunki w ambulatorjum pobiera na własną korzyść opłatę do kieszeni, która należy się szpitalowi, bowiem na cel ten istnieje specjalna puszką; 2) uprzedza częstokroć przychodzących chorych żydów — ażeby pociągali z trudne nieraz opatrunki i operacje doktorowi nie więcej nad rubla, a sam będzie robił im w domu opatrunki taniej; 3) wszystkie przybory opatrunkowe potrzebne mu dla chorych na mieście bierze ze szpitala, nadto odbiera nimi swych paru braci felczery, czego byłem wielokrotnie świadkiem; 4) nie zmienia chorym po kilku dni opatrunków, faworyzując tych tylko, którzy mu za to dodatkowo płacą; 5) umierającym chorym odmawia wezwania księdza dla udzielenia ostatnich pociech kapłańskich, jak to miało miejsce niedawno ze zmarłym człowiekiem (lat 19) po trepanacji błędna.

Jednym słowem felczer ten jest panem niepodzielnym szpitala, oklamującym władzę w osobie lekarza szpitalnego, który mu zbyt ufa. Kiedy, nie mogąc znieść tych nieprawości, zawiadomiłem o nich p. doktora, ten nie sprawdził tego ale straszył mnie wyrzuceniem.

Na potwierdzenie opisanego powołuję się na pp. Macherskiego — felczera szpitalnego, intendentą szpitalnego p. Tarnopolskiego, dwóch moich kolegów praktykantów szpitalnych p. Jana i p. Brochenia i byłego szwajcara Józefa Pruskiego.

Nadumienić też muszę, że od godz. 7 do 10 rano opatrunki w ambulatorjum załatwiamy my — praktykanci i wynagrodzenie nam płacone — przez chorych powinniśmy wrzucać do puszek. Jednakże felczer ten nie pozwala nam tego robić, zamykając puszkę na klucz do szafy, a pieniądze każe oddawać sobie.

Z poważaniem
Klemens-Roman-Aleksander
Saram.
Częstochowa 4—XII—13 r.

Ucieczka

„babcji rewolucyj“.

W kołach rewolucjonistów rosyjskich szczególną popularnością cieszy się Katarzyna Bresszko-Breszkowska, znana pod mianem „babcji“. Jeszcze w roku 1873 na mocy wyroku Senatu pozbawiona została wszystkich praw stanu i skazana na katogę za szerzenie wśród włościan propagandy rewolucyjnej.

Po kilku latach Bresszko-Breszkowskiej udało się zbiec z zesłania. Aresztowano ją ponownie i skazano wówczas na katogę, ale po zastosowaniu do niej kilku manifestów otrzymała w r. 1896 prawo zamieszkiwania w całej Rosji z wyjątkiem miast gubernji stolecznych.

Pomimo doznanych ciosów, Bresszko-Breszkowska nie zaprzestała działalności rewolucyjnej. Była jedną z organizatorek partji socjalistów-rewolucjonistów.

W roku 1907 aresztowano ją w Simbirsku, w roku zaś 1910, z mocy wyroku Izby sądowej petersburskiej, skazana była na zesłanie. Jako miejsce pobytu, władze wyznaczyły jej Kireńsk, w gubernji Irkuckiej.

Obecna nieudana również ucieczka Bresszkowskiej miała przebieg następujący:

31 listopada Bresszkowska pod eskortą dozorców udała się do mieszkania zesańca politycznego Władimira, gdzie codziennie obiadowała. „Babcia“ pozostawała w mieszkaniu Władimira zawsze do wieczora. Pewnego wieczora z mieszkania Władimira wyszedł przebrany w strój „babcji“ zesłaniec Andrejew. Szedł on, opierając się o ramię towarzyszącego mu Władimira. Andrejew dobrze grał swoją rolę, udawał chorego. Przyszedszy do mieszkania „babcji“, oświadczył konwojowi, że jest poważnie chory i położył się do łózka. Nikt nie przypuszczał, że Bresszko-Breszkowska zniknęła z osady.

Spostrzeżono to dopiero 4 grudnia. Z rozporządzenia departamentu policyjnego zaczęto energiczne poszukiwania. 6 grudnia irkucki sprawnik powiatowy na trakcie Irkuckim zatrzymał ekwipaże z dwoma podróżnymi. W jednym z ekwipaży sprawnik poznał Bresszko-Breszkowską w przebraniu męskim. Towarzyszył jej zesłaniec polityczny.

Sprawnik zatrzymał uciekinierów, mieli oni przy sobie fałszywe paszporty i 200 rb. gotówką. Jednocześnie władze stwierdziły brak na dużej przestrzeni drutu telegrafu. Miało to,

rozumie się, na celu utrudnienie posługu za Bresszkowską. Jednocześnie w Kireńsku aresztowano 6 osób, podejrzanych o współdziałanie w tej sprawie.

TELEGRAMY.

Rozbicie kasy ogniotrwalej.
Warszawa, 20. W kantorze fabryki trykotaży przy ul. Chłodnej № 27 p.f. „I. Seidenbeutel i Sp.“ stwierdzono przed południem, że nocny dziesięjczy zakradli się do kantoru wlamywacze, rozpruli tylną ścianę kasy ogniotrwalej i zrabowali z niej około 200 rb. Wlamywaczów nie ujęto.

Straszny dramat rodzinny.
Poznań, 20. „Kurier Poznański“ podaje potwierdzoną już z kilku stron wiadomość, że w Dakowach Mokrych pod Bukiem zginęła od strzału Felicja z hr. Potockich Mielżyńska, żona posła do parlamentu, Macieja hr. Mielżyńskiego. Jednocześnie zginął od strzału młody hr. Miączyński, syn przyrodniej siostry Macieja hr. Mielżyńskiego, a towarzyska hrabiny odniosła ranę ciężką.

Czynu zbrodniczego dokonał mąż zamordowanej, Maciej hr. Mielżyński, który po dokonaniu zbrodni wyjechał samochodem w niewiadomym kierunku. Dotychczas niema o nim wiadomości.

Finanse Francji.

Paryż, 20. Senator Gervais zajmuje się dzisiaj w „Matinie“ finansowem położeniem Francji i przychodzi do wniosku, że na polityczno-uporządkowanie Francji potrzeba nie 2 lub 3, lecz co najmniej 4 miliardów franków, w tem na same zbrojenia około 2,300 milionów.

Wojsko na strajkujących.
Paryż, 20. Z obawy przed ruchami z powodu strajku robotników w Le-Havre wysłano tam dwa bataljony piechoty, dwa szwadrony konnicy i kilka oddziałów żandarmerji.

Zwycięstwo Hiszpanów.
Madryt, 20. Z Tetuanu donoszą urzędownie, że oddział wojska hiszpańskiego stoczył 3-godzinną zwycięską walkę z silnym oddziałem powstańców. Po stronie hiszpańskiej padło pięciu żołnierzy a 8 zostało rannych.

Napad Kurdów.

Teheran, 20. Z Senneh donoszą, że Kurdowie spłądowali i następnie zburlżyli doszczętnie gmachy celne i domostwa urzędników. Urzędnicy schronili się do domu gubernatora.

STEFAN GORKA. SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

(Ciąg dalszy).

Dzisiaj przeto my się niewiele wtrącamy do ich czynności, bo wiemy, iż oni potrafią być takimi zwierchnikami, jakich nam potrzeba.

Jak się biedny młodzieniec dorabia?

Ten, kto chce być w przyszłości współnikiem wielkiego interesu i dojść do milionów, trzyma się zawsze zasady, iż wydaje mniej, niż zarabia. Zaczyna oszczędzać od chwili pierwszego wynagrodzenia, choćby to były sumy najdrobniejsze. Otóż musicie mi wierzyć, iż ta odrobinka, którą zaoszczędzicie, już wam zdobędzie zaufanie u ludzi. Każda zaoszczędzona dziesiątka zdobędzie wam zaufanie na setkę, każda setka na tysiąc, każdy tysiąc na dziesięć tysięcy.

Przedsiębiorcy, z którymi chcecie wejść w spółkę nie potrzebują kapitałów, lecz ludzi, którzy umieją tworzyć kapitały.

Pamiętajcie, iż pierwsza zaoszczędzona setka przemawia silnie na waszą korzyść, a głos jej usłyszany będzie. Zaczynajcie oszczędzać od po-

czątku. Przyszły bowiem milioner okazuje silne podobieństwo do mrówki lub pszczoły.

Oszczędność wasza nie ma wcale być jakimś sknerstwem, albowiem bogacenie się, tylko dla samego posiadania pieniędzy, jest wstrętnem. Wy macie oszczędzać i dążyć do majątku, jako do środka, który wam umożliwi wyświadczanie dobrodziejstw za życia waszemu społeczeństwu.

Nie okazujcie niecierpliwości lub niechęci, jeżeli zbyt długo pozostajecie na podrzędnym stanowisku. Nie bądźcie podobnymi do tych, którzy powiadają, iż ich niepowodzenie jest niezasiadzone, lub że spiknęły się na nich same nieszczęścia. Takie twierdzenia są poprostu głupstwem. Nie było jeszcze młodzieńca pracowitego, któryby nie miał widoków na przyszłość. Prędzej czy później muszą go zwierchnicy ocenić.

Rozważajcie i rozpatrzcie troskliwie jego zdolności, przywyożenia, uczciwość, stosunki, charakter i wszystkie zalety.

Młodzieniec, który powiada, iż nie ma szczęścia, to jest zwykle ten, którego trzeba upominać i który nie uczynił nic a zaniedbał wiele, by wejść w bliższą styczność ze swoim szefem. Bardzo długo nieraz szuka pracodawca człowieka odpowiedniego na miejsce odpowiednie.

W Pittsburgu niema z pewnością ani jednej firmy, która by chciała o-

depchnąć od siebie ludzi zdolnych do interesu, lecz przeciwnie, wszyscy nam powiedzą, iż na rynku pracy najtrudniejszy i najdroższy towar do nabycia, to jest odpowiedni człowiek. Odnosnie do interesów, które zamierzacie rozpocząć, to nie wahajcie się z tem zbyt długo. Jeżeli interes jest rzetelny, a chwyci go w swe ręce człowiek zdolny i pracowity i poświęci mu swój kapitał i swoją wytwóralość, to on musi dać piękne dochody.

Otóż w tem leży główna podstawa powodzenia i jego wielka tajemnica: Połączyć kapitał, zdolność i działanie w interesie podjętym. Wywalczyć sobie stanowisko w tym kierunku, zająć w nim miejsce ile możności jedno z pierwszych. Zastosować każde ulepszenie, najlepsze maszyny, a przedewszystkiem poznać go najzupełniej i najwzajemnie.

Jeżeli interes upadł, to z pewnością był to interes, który trwonil kapitał, do którego nie dołożono gorliwości i gdzie nie było zdolności. — Jest u nas w Ameryce przysłowie, aby: „Nie kładź wszystkich jaj do jednego koszyka“. Ja tego powiedzenia nie uważam za słusne i powiedziałbym raczej: „Kładź wszystkie jaja do jednego koszyka, ale dobrze pilnuj koszyka“.

Wszakże łatwiej jest nieść jeden kosz i uważać na niego, niż nieść kilka koszyków. Wówczas jeden potra-

ba postawić na głowie, a ten łatwo spadnie.

Wybierzmy teraz treść z tego wszystkiego, co wam powiedziałem — Otóż radzę wam zamierzać jak najwyżej, unikać pijaństwa, nie wdawać się w żadną grę, uczynić interes firmy swoim własnym interesem, oszczędzać i skupiać się w swoich działaniach oraz posiadać cierpliwość. — Emerson powiada: „Nikt cię nie może pozbawić ostatecznego powodzenia, oprócz ciebie samego“.

Młodzieńcy biedni! Wy pochodzicie z tej warstwy starożytnej i szlachetnej, którą konieczność zmusza do poświęcenia się ciężkiej pracy. Wy macie tem samym wielką przewagę nad młodzieżą bogatą, gdyż ta jest niezdolną do oparcia się pokusom piąjącym z bogactwa. Ono ich poniaża do życia lajdackiego i próżniaczego.

Wierzcie mi, iż wolałbym młodzieńców zostawić w spuszczaniu zło słowo, niż obciążać go brzemieniem wszechmogących pieniędzy, które staną się jego prawdziwym przekleństwem.

Więc wy biedni młodzieńcy nie obawiajcie się współzawodnictwa ludzi tego rodzaju.

Sąd nad Forstnerem.

Berlin, 20. Rozprawy sądowe przeciwko porucznikowi Forstnerowi o sponiewieranie kulawego szewca Dettweiller odbyły się w piątek d. 19 grudnia przed sądem wojennym w Strasburgu.

Nowy materiał wybuchowy. Monachjum, 20. „Muncheher Zeitung“ donosi, że monachijski inżynier Gehre wynalazł nowy materiał wybuchowy dla celów wojennych, mogący w zupełności zastąpić bawełnę strzelniczą. Nowy materiał wybuchowy wymaga do fabrykacji tylko 4 godziny czasu, zaś odpowiednia ilość bawełny strzelniczej potrzebuj 60 godzin.

Zjazd.

Londyn, 20. Wieczorem odbył się tu zapowiedziany zjazd antimilitary. Na zjeździe tym antimilitarycy ogłosili przeciwko wojnie i wojakom. Przemawiali między innymi socjalista Jaures, Vandervelde, Anatol France, Molkenbuhr i Kautsky. Zebrani urządzili Anatolowi France wielkie owacje.

Wczoraj odbył się również zjazd międzynarodowego biura socjalistów, na którym wniesiony został przez socjalistów polskich protest przeciwko nahlawie w Jenne.

Francja nie daje pieniędzy.

Paryż, 20. Agencja Hawasa donosi: Gdy Caillaux był ministrem finansów w gabinecie Clemenceau wystosował do banków odezwę, w której zapowiedział, iż będzie w interesie narodowym sprzeciwić się dopuszczeniu na giełdy obcych pożyczek państwowych, jeśli rząd poprzednio na nie się nie zgodzi. P. Caillaux teraz uzupełnił owo rozporządzenie komunikując bankom, że sprzeciwi się będzie wszelkim operacjom finansowym, które służyć by mogły obcym państwom do uzyskania pieniędzy francuskich, szczególnie w kieszeni oszczędzających drobnych ludzi.

Utonięcie okrętu.

Emden, 20. Statek norweski „Amazone“, jadący z Norwegii do wschodniej Azji wskutek burz zabłądził na morzu północnem. Gdy zabrakło zapasów kapitan chciał przybić do portu. Statek najechał na skałę i rozbił się. Kapitan i 8 majków zostali uratowani, 9 członków załogi prawdopodobnie utonęło.

KAFLEi ROBOTY ZDUŃSKIE
L. NIEPRZECKI i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321.

KRONIKA.

— Dodatek „Dobra Gospodyni“.

Do dzisiejszego wydania naszego „Gońca Częstoch.“ dołączamy zaproszenie do przedplaty na 1914 r. na tygodnik obrazkowy dla Polek i ich rodzin p. t. „Dobra Gospodyni“, wychodzący w Warszawie, ulica Tamka № 46.

— Zebranie kooperatystów w Przystajni.

Dziś w niedzielę 21 bm. o g. 2 po poł. w Przystajni odbędzie się organizacyjnie zebranie członków przyszłej kooperatywy spożywczej, która powołana została do życia dzięki zabiegom miejscowego proboszcza ks. Stawickiego.

— Zebranie członków Reursu w Rakowie.

Jutro w poniedziałek 22 bm. og. 8 wieczorem odbędzie się ogólne zebranie członków Reursu w Rakowie.

— Nabeżenie „Ogniska Robotniczego“.

Dziś w niedzielę 21, w kościele św. Zygmunta o g. 8 rano przed wielkim ołtarzem odprowadzenie zostanie nabeżenie pod sztandarem, zamówione przez „Ognisko Robotnicze“.

— Z liście Częstoch. Kasy Pogrzebowej.

Zarząd II Częstochowskiej Kasy Pogrzebowej przy fabr. Ako. Tow. „Stradom“ dla pracowników i ich rodzin, za pośrednictwem naszego „Goń-

ca Częstoch.“ zawiadamia swych członków o zapomiedze pogrzebowej w sumie rb. 118 ko. 26, wypłaconej sukcesorom zmarłego członka ś.p. Tomasz Jelona. Przyczem Zarząd wspomnianej Kasy zawiadamia, że od dnia dzisiejszego przyjmowane są 20 kop. składki od członków.

— Z Częstoch. Tow. Pożyczkowo-Oszczędnościowego.
Z powodu świąt Bożego Narodzenia Biuro Częstochowskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego będzie zamknięte od 24 do 28 grudnia włącznie.

— Gwiazdka w szkole Szpagociarni.

Dziś w niedzielę 21 grudnia o g. 3 po południu w poczekalni fabrycznej tow. akc. „Stradom“ t.j. „Szpagociarni“ przy ul. Stradomskiej urządzona zostanie tradycyjna uroczystość „Gwiazdki“ dla dzieci ze szkoły fabrycznej, prowadzonej przez nauczycielkę p. Blusową. W czasie „Gwiazdki“ działwa otrzyma podarki ofiarowane przez zarząd towarzystwa oraz przez pp. dyrektora G. Kona.

— Choinka w ochronce № 2.

Dziś, w niedzielę 21 bm. w domu własnym Tow. Dobroczyńców dla Chrześcijańskim staraniem zarządu towarzystwa oraz opiekunów urządzona zostanie choinka dla działwy z rozdaniem łakoci i prezentów.

— Podziękowania.

Opiekunicy ochrony Tow. Dobroczyńców pp. Fiszserowa i Kwasniewska pp. urzędnikom Tow. Poż.-Oszczędz. za łaskawe ofiarowanie rb. 13 na korzyść tejże ochronki—za pośrednictwem naszym składają serdeczne podziękowanie.

Zarząd częstoch. Tow. Dobroczyńców dla Chrz. za pośrednictwem naszego „Gońca Częstoch.“ składa staropolskie „Bóg zapłać“ paniom: Malinowskiej, Ebertowej, Tyszeckiej, Ostrzyckiej i Wojdyło za bieliznę, ofiarowaną dla Przysłuiku starców.

— Sprzedaż rabatowa.

Zwyczajem dorocznym w składzie aptecznym A. W. Hofmana (Stary Rynek 21) odbędzie się sprzedaż rabatowa.

Dziś, w niedzielę 21 bm. na Schronisko dla paralityków pod wezwaniem św. Antoniego, przy ul. Wieluńskiej.

Jutro, w poniedziałek 22 b. m. dla dzieci z ochronek na gwiazdke.

We wtorek 23 bm. na Tow. opieki nad bezdomnymi dziećmi.

W środę 24 bm. na kąpiel ludowe im. Bol. Prusa.

— Zebranie rzeźników.

Dziś o g. 4 po poł. w Magistracie częstochowskim odbędzie się kwartalne zebranie członków Zgromadzenia rzeźników.

— „Jasełka“ w „Ognisku Robotniczym“.

W piątek 26, w sobotę 27 i w niedzielę 28 b. m. w „Ognisku Robotniczym“, przy ul. Krakowskiej № 13, grono amatorów wespół członków „Ogniska“ odegra „Jasełka“. Początek widowisk o godz. 8 po południu.

— Zebranie Kółka rolniczego w Kłobucku.

W niedzielę 28 bm. w lokalu Strazy ogn. w Kłobucku o godz. 2 po poł. odbędzie się zebranie członków miejscowego Kółka rolniczego.

— Oględziny komisji.

We wtorek 23 bm. komisja technosanitarna dokona oględzin szeregów zakładów przemysłowych.

— Szkarlatyna.

Donoszą nam, że we wsi Nowa Wieś w gm. Huta Stara pod Częstochową grasuje szkarlatyna.

— Śmiertelny skok.

Wyakakująco z podziągu na stacji Kłomnice kolei w.-w. swajcar tejże stacji, 28-letni Stanisław Lwiński, dostał się pod koła wagonu, które obcięły mu obie nogi. W drodze do szpitala L. życie zakończył.

— Pożar.

We wsi Wyrazów, w gm. Dąbów spłonął dom mieszkalny i stodoła F. Słusarczyka, wartości 180 rb.

— Czyje pieniądze?

Jest do odebrania w administracji naszego „Gońca Częstochowskiego“ pewna kwota znaleziona w okolicy ul. Wieluńskiej.

— Powiół dziecko na ulicy.

Dziś o godz. 1 i pół po północy w II Alei, przed domem nr. 16 przedchodnie zauważyły jęczącą z bólu kobietę. Wezwany strażnik posterunkowy stwierdził, iż nieznajoma powiła niemowlę płci męskiej, przeto przy pomocy stróża nocnego, Witka, przewieziono ją do lecznicy położniczej d-ra Pietrasiewicza przy ul. Jasno-górskiej.

Jak się okazało fatalna przygoda spotkała mieszkankę Secemina w powiecie włoszczańskim; 19-letnią Maryannę Kulawiak. Niemowlęciem, które waży 7 i pół funta oraz matką zajęły się akuszerki: M. Dziukowa, M. Ciesiak, P. Popowa i M. Kupichowa.

— Napał.

Dwaj niewykryci na razie bandyci dokonali napadu na Andrzeja Górniaka (Mickiewicza 52). Na szczęście złoczyńcy nie zrabowali mu posiadanej podówczas gotówki w ilości 160 rb., bowiem G. zrzęcznie ją upuścił na ziemię.

— Książki gwiazdkowe.

Warszawska księgarnia E. Wende i S-ka nadesłała nam pięknie wydany i bogato ilustrowany „Katalog gwiazdkowy“.

— W sprawie statystyki stowarzyszeń spożywczych.

Dotąd co rok Warszawski Związek Stowarzyszeń Spożywczych ogłaszał wiadomości statystyczne o rozwoju stowarzyszeń, należących do Związku, na podstawie nadsyłanych przez nie sprawozdań rocznych. Statystyka taka jednak, nie obejmując wszystkich istniejących w kraju stowarzyszeń, nie daje całkowitego obrazu stanu kooperacji spożywczej w naszym kraju. Chcąc temu zaradzić Związek przystępuje obecnie do opracowania statystyki wszystkich stowarzyszeń spożywczych, a że adresy wielu z nich nie są znane i wskutek tego przy rozsyłaniu odpowiedniego kwestionariusza mogą one być pominięte, związek za naszym pośrednictwem—uprasza zarządy stowarzyszeń spożywczych, nie utrzymujących z nim dotąd stosunków, o nadesłanie swych adresów w możliwie najkrótszym czasie pod adresem: „Warszawa—Mokotów, ul. Mickiewicza, Warszawski Związek Stowarzyszeń Spożywczych.“

— Zasiewy ozime.

Według informacji zbieranych przez ministerjum spraw wewnętrznych, stan zasiewów ozimych na początku bieżącego miesiąca był bardzo pomysłny. W 70 guberniach zasiewy były bardziej niż zadowalające, w 6 zadowalające, a tylko w 3 niezadowalające.

— Skarbczyk muzyczny dla dzieci.

Księgarnia E. Wende i S-ka w Warszawie wydała ozdobnie z ilustrowaną kartą tytułową w opracowaniu i najłatwiejszym układzie Władysława Grotta „Skarbczyk najpiękniejszych melodji swojskich z uwzględnieniem perełek muzyki obcej Bethovena, Mozarta, Schuberta, Schumana i in.“

— Ubezpieczenie koni od kradzieży.

Kradzież koni jest, jak wiadomo, stałą plagą naszych wsi. Wobec tego w kilku gminach pow. warszawskiego i grójeckiego poruszono projekt, ubezpieczenia koni od kradzieży. Włościanie każdej gminy zobowiązują się w razie skradzenia im koni składać niezwłocznie pewną sumę na pokrycie straty właścicielowi koni, podług oceny ich wartości przez komisję, wybraną z spośród włościan, pod przewodnictwem weterynarza powiatowego. Każdy więc koń posiadałby swą metrykę a oceną wartości i opisem. Członkowie komisji do oceny koni nie mogą być wybierani w tej samej wsi, lecz z drugiej sąsiedniej części zachowania bezstronności w ocenieniu.

Ubezpieczenie tego rodzaju wpro-

wadzone w gub. mińskiej, gdzie wypadki kradzieży koni znaczenie się zmniejszyły, gdyż włościanie, zainteresowani w płaceniu składek za skradzione konie, podwoili czujność czem utrudnili złodziejom przeprowadzanie koni przez wście.

Tabela nieurzędowa.

Dziś w 10 (ostatnim) dniu ciągnięcia 5-ej klasy 201-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego główniejsze wygrane i stawki padły jak następuje:

- Rubli 4,000 na n-ra 9981 29460.
- Rubli 2,000 na n-ra 5820. 11453, 17364 22972.
- Rubli 1,000 na n-ra: 543, 8911, 15968 20,066.
- Rubli 400 na n-ra 1845, 2504, 4853, 6618, 7883, 10529, 12998, 13305, 21006 22137.
- Rubli 200 na n-ra 1206, 1926 7134 10870 12491 14660 15262 18643 22388.
- Rubli 100 na n-ra: 5 737 1293 1534 2370 2602 3727 5494 8081 9143 9745 9802 9992 10854 11883 11969 12181 12381 13869 13997 14166 14358 14881 15752 17169 17264 17594 18077 19327 19494 20875 20505 22887.

— Depesza niedoręczona.

Schonfeld Nadrzeczna 80 z Kielc, Jarmolliska Wieluńska 3 z Heebuska, Goldman z Taszkiowa, Wolska Teatralna 27 z Żyrardowa, Jakob Handwerker z Włoszczowy.

Pokój przy rodzinie, z oddzielnym wejściem do wynajęcia od 1 stycznia. Szkoła 15 m. 17. Codziennie od g. 3—4 po poł.

Znaleziono walizkę

zawierającą rzeczy montera. Wiadomość za zwrotem kosztów ogłoszenia ul. Mickiewicza 32 u Kowalczyka. 1933—1.

Cztery lata w piwnicy.

Nieludzki ojciec.

W niewielkiej miejscowości Saint Albin de Villarde we Francji, dwaj patrolujący zandarmi odkryli w piwnicy odosobnionej realności, ukryty zakątek, z którego dochodziły podejrzane jęki. Po wielu trudach udało się zandarmom dotrzeć do opuszczonej piwnicy, w której, ku swemu przerażeniu znaleźli młodą dziewczynę w straszem opuszczeniu. W uwięzionej rozpoznano 26-letnią córkę właściciela owej realności, która przed czterema jeszcze laty znikła nagle. Rodzice dziecka, zapytywani przez znajomych, mówili, że córkę wystali na stałe do Paryża.

Przywołani lekarze po szczegółowemu zbadaniu nieszczęśliwej dziewczyny wątpili, czy się ją uda utrzymać przy życiu. Oprócz wyczerpania i ogólnego osłabienia, pochodzącego z braku pożywienia i wilgoci, skonstatowano u niej zaburzenia mózgowe, pomieszanie zmysłów i brak uczucia, tak, iż nie odczuwa zupełnie ukłód igły.

Neludzki ojciec tłumaczył się w ten sposób, iż przed czterema jeszcze laty córka jego uległa pomieszaniu zmysłów, wobec czego zmuszony był trzymać ją w odosobnieniu, co też uczynił, zamykając ją w piwnicy. Uczynił to dla oszczędzenia sobie kosztów utrzymania córki w szpitalu. W piwnicy, zalanej w części wodą, pełnej wilgoci, szeszurów i wszelkiego robactwa znaleziono śmierzące kości, ponagryzane ziemiaki surowe i szczątki spleśniałego chleba, który katowanej dziewczynie służył za jedyne pożywienie. Łóżko jej stanowiła garstka zgniełej słomy.

Mieszkańcy tej miejscowości i sąsiedzi wcale nie przypominają sobie, aby zauważyli kiedy u dziewczyny ślady pomieszania zmysłów, owszem twierdzą, iż odznaczała się zawsze pracowitością, pilnością i zdrowym rozsądkiem.

Jak przypuszczają, powodem nieludzkiego postępowania ojca była chęć pozbycia się córki, aby zagarnąć majątek, zapisany jej przed laty przez zmarłą ciotkę.

Matka biednej dziewczyny, kobieta chora i nieopuszczająca pokoju od lat kilku nie wiedziała podobno o zbrodni męża, a obecnie, na widok córki w tym rozpaczliwym stanie, uległa silnemu wstrząśnieniu nerwów.

„Potrzebna pokojówka do łodzi podwodnej“.

Pułkownik armii amerykańskiej, znany milioner Fleming, który w dniach najbliższych ma pojąć za żonę córkę króla stalowego Willmana, powziął oryginalny projekt odbycia podróży posłubnej w łodzi podwodnej. W tym celu nabył i urządził wspaniale najnowsze systemu statek podwodny i przygotował go do podróży.

W ostatniej jednak chwili wyłoniła się nowa trudność: oto młoda małżonka, nie chcąc — z łatwo zrozumiałych powodów — być obsługiwaną przez jednego z majtków, stanowiących załogę łodzi, zdecydowała, iż potrzebna jej jest niezbędnie pokojówka.

Wobec tego zamieszczono w jednym z nowojorskich dzienników a-nons, że potrzeba młodej i inteligentnej pokojówki do zamkniętego domu. Zgłoszeń było bez liku, zwłaszcza, iż jako wynagrodzenie miesięczne wyznaczono kwotę 80 dolarów, ale skoro tylko aspirantki dowiedziały się o tem, że terenem nowej służby ma być łódź podwodna, każda z nich cofała się zgroziona z miejsca.

Po trzech dniach, mimo, iż zgłaszających się było setki, ani jedna nie przyjęła propozycji, wobec czego musiano ponownie umieścić ogłoszenie w dziennikach, podnosząc równocześnie miesięczne wynagrodzenie do niebывале wysokiej kwoty 160-ciu dolarów miesięcznie (dolar — dwa ruble).

Nadto w ogłoszeniu wyraźnie podano, że służbę trzeba pełnić w łodzi podwodnej, że poprzednio można dla przekonania się odbyć krótką jazdę próbną, w końcu zamieszczono, że niebezpieczeństwo w tego rodzaju podróży jest wykluczone, ponieważ obecnie, wobec ostatnich ulepszeń, liczba wypadków z łodziami podwodnymi jest dziesięć razy mniejsza, aniżeli w czasie jazdy automobilem.

Mimo tak pełnej propozycji, dotychczas — chociaż od czasu zamieszczenia anonsu upłynęło już dni kilka — propozycji nie zgłosiła się ani jedna pokojówka z całej Ameryki!

Zrabowana ślepa kiszka.

Abdula Hamida, zdetronizowanego sultana, przesłuchiowano niedawno jako świadka w bardzo ciekawej sprawie. Oto przed sądem stanęła jakaś kobieta, niepokieszona rzekomo po stracie ślepej kiszki, której rabunek przypisywała Abdulowi Hamidowi.

Było to tak: Abdul Hamid miał ukochaną córkę, dziś już matkę dzieciom, która przed laty zachorowała na zapalenie ślepej kiszki. Ponieważ niebezpieczeństwo było groźne, europejscy lekarze przyboczni domagali się operacji. Sultán jednak nie miał zbytniego zaufania do tych „franków“ i wymyślił bardzo chytry plan. Zgodził się na operację pod tym warunkiem, że lekarze zoperują naprzód kogoś chorego na ślepa kiszka.

Zaczęto na gwałt szukać kobiety chorej na zapalenie ślepej kiszki, ale jak na złość nie było takiej pod ręką. Nępróżno przetrząsnęto wszystkie szpitale. Wreszcie tureccy lekarze znaleźli jakąś kobietę, która leczyła się w szpitalu na ból w uszach. Nie zastanawiając się długo, rozciągnęli babinę na operacyjnym stole i wycięli jej ślepa kiszka, którą z tryumfem sultanowi pokazali. Ponieważ chora operację wytrzymała, zgodził się sultán na zoperowanie córki.

Ale pozbawiona tak okrutnie ślepej kiszki kobieta, popadła w ostateczną nędzę, zaskarżyła sultana, domagając się zwrotu kiszki lub zadołczenia jakiegos odszkodowania.

Wydawnictwa gwiazdkowe.

HABERLAND MICHAŁ Dr.

Nauka o ludach.

Spółczesna Zofja Rygiel-Nalkowska, z 48 rycinami. W opr. —90

Jest to popularny zarys etnografii, nie wymagający dla swego przyswojenia żadnych przygotowań w zakresie nauk społecznych, skreślony przytem żywo i zajmująco. Dzieło to, wchodzące w skład słynnej Biblioteki Göschena, zasługuje na uwagę, iż jest pierwszym po Peschlu, już dawno wyczerpanym, w tym zakresie i rodzaju w naszej literaturze naukowej; zostało przełożone na język polski przez córkę znakomitego uczonego, Wacława Nalkowskiego, i pod jego kierunkiem.

Mamy tu więc, po ogólnym wstępie, żywo i barwnie skreślony przegląd wszystkich ras, zamieszkujących kulę ziemską, tem barwniejszy, że książka jest obficie ilustrowana wizerunkami typów, budowli, scen rodzajowych i t. p.

GERSON-DABROWSKA M.

Baśń o królowej Róży.

Fantazja sceniczna w trzech odsłonach, z ilustracjami i objaśnieniami, dotyczącymi dekoracji i ubiorów. —30

Dramacie powyższy wyprowadza na scenę znaczną już ilość osób, poprzehieranych za kwiaty i zwierzątka, potrzebuje dekoracji ogrodowej i t. d., odpowiednia więc jest do wystawienia w miastach, np. na pensjach żeńskich. Autorka dołącza do tej „Baśni“ wyczerpujące informacje co do przygotowania kostiumów, oraz ich wzory rysowane, słowem, ułatwia pracę reżyserką.

JEZIBERSKI EDMUND.

Cuda wyspy tajemniczej.

Opowieść fantastyczna. w opr. ozd. —75

Dwaj młodzi emigranci polscy, Henryk i Wawrzon, w drodze do Ameryki zostają wyrzuconymi, podczas rozbicia okrętu, na brzeg jakiejś nieznannej wyspy. Okazuje się, że jest to, pozornie przynajmniej, biogostawiona kraina, której mieszkańcy, uczeni i wynalazcy, żyją we wszelkiej szczelności i dobrobycie, zaprzegając do pracy żywioły natury: wulkan, ocean, wiatry, deszcze, pioruny, postuszenie ich wszechwładnym rozkazom. Ale pod tą nęcącą powierzchnością kryje się uoiisk i wyzysk: uczeni, władcy wyspy, zmuszają do ciężkiej pracy nieszczęśliwych niewolników, których los nie lepszy jest, niż ich braci na starym świecie. Nie też dzwignę, że dwaj młodzi Polacy przy pierwszej sposobności opuszczają wyspę, nie chcąc patrzeć na okrutne stosunki społeczne, a tymczasem natura mści się: wulkan ujarzmiony wybuchem, zmieniając z powierzchni ziemi wyspę i jej mieszkańców.

DYAKOWSKI BOHDAN.

Patrol beskidzki.

Opowiadanie wakacyjne, z 41 rycinami i widokami. W ozdobnej oprawie 1.80 Prosta jest akcja tego utworu. Kilku chłopców gimnazjastów z Galię i z Warszawy nudzi się na wakacjach w Rabce; z rozpazcy grają w karty, palą papierosa. Ale jeden z nich, zapoznawszy się z zasadami skautingu, organizuje ich w patrol. Od tej chwili o nudzie mowy już niema. Następuje szereg żywo i barwnie skreślonych przygód, wycieczek, ćwiczeń, zabaw skautowskich, jest też i wyborna scena biwaku nocnego. Na tem tle zarysowują się doskonałe charaktery wszystkich sześciu chłopców, a także kreśli się w rysach młomych środowisko krajoobrazowe: malownicze Beskidy, góry, doliny, lasy, pola, łąki i strumienie. Wreszcie nie brak tu i epizodów komedycznych, co jeszcze więcej jedna unania młodych czytelników tej książce, która ma wszelkie dane ku temu, by stać się ulubioną lekturą naszej młodzieży. Ilustrują dziełko krajoobraz, rysunki do scen, do różnych szczegółów życia skautowskiego i t. p. Wątpliwe nie należy, że opowiadanie to znajdzie licznych wielbicieli wśród naszych młodych skautów, tem bardziej, że jest ono pierwsze u nas w tym zakresie i w tym rodzaju.

Humor i Satyra.

Pomógł mi.

— Moja Michałowo, jakieś mi mogli być tak gwałtowna, żeście swojego chłopca aż po głowie drzewnem wybili!

— Ano, kiedy nie mogli sam sobie z głowy wybić Józefowej, to mi pomogliam.

W warzciecie.

— Więc, nie wiesz ty, gdzie się majster obraca?

— Niech mi nie pan majsterowa o to nie byta!

— Diabłogo?

— A no, bo jak powiem, że majster jest w szynku, dostanę lanie do majstra—a jak powiem, że nie wiem, gdzie majster jest, to dostanę znów waly od pani majsterowej. Czy tak, czy owak, dla mnie zawsze jest jeden skutek.

Wielkie święto.

Cóż to, Jasu, dziś tak wczesnie powróciłeś ze szkoły?

— U nas dziś wielkie święto.

— Jakiego?

— Pan profesor umarł.

Wieśninoze serce.

Kumoszka. Jakieście Macieju mieli sumienie, a dyć waszej kobiecie wydarłiście wszystkie włosy, jakieśście wrócili z gościny.

Kumotr. No to co, to jej sprawie czepek, to nie będzie znać. Przecież ja jej niczego nie żałuję.

Rozwiązanie

Jamigłówki, M. Markowskiego, zamieszczonej w 841 wydaniu naszego „Goiica Czestochowskiego“.

Shakspeare

(Szekspir).

Dobre rozwiązanie nadesłali: Z Czestochowy—Edmund Sambor, Mieczysław Kowalski, Tadeusz Skapiski, Jan Bankiewicz, Józja i Jórek Łęscy, Jadwiga Rembowska, Władysław Młynarczyk, Czesław Lempiński, T. Czerkaski, Lucjan Bartnicki, Bronisław Nowakowski, A. Burkiewicz, Zenon Burkiewicz, Bolesław Antczak, W. Lis, Stefan Zieliński.

Z Ostatniego Grosza—Marjan Uljański.

Z Grabówki—Leokadja Berg.
Z Krzepio—Leokadja Kłama.
Z Zyrardowa—St. Szczepanik.
Z Kiedrzyzna: — Leokadja Kłama, Leokadja Berg, Stefan Zieliński, W. Młynarczyk!

Łamigłówka

ułożył TADEUSZ SKAPSKI.

Zestawił 14 wyrazów z poniższych sylab, których początkowe litery, czytane z góry na dół, dadzą nazwę świąt, uroczystości obchodzonych w Polsce.

S Y L A B Y:

Be—za—u—man—ja—na—ze—a—dy
—tes—i—cy—e—rja—de—e—nor—a
—re—de—e—nie—wen—o—skie—
o—ry—limp—wie—na—des—cha—
rohi—nan—gna—o—pi—do—us—gej
—tru—tja.

Znaczenie wyrazów:

- 1) Prowincja w dawnej Grecji
- 2) Góra na półwyspie Bałkańskim
- 3) Inaczej chęć
- 4) Grecki tragik
- 5) Dawny naród, który mieszkał we Francji.
- 6) Prowincja w dawnej Grecji
- 7) Miasto we Włoszech
- 8) Kwiat cieplniany
- 9) Bogini księżyca
- 10) Bóg u греków
- 11) Morze w Europie
- 12) Miasto we Francji
- 13) Imię meskie
- 14) Prowincja w dawnych Włoszech.

Odpowiedzi od Redakcji.

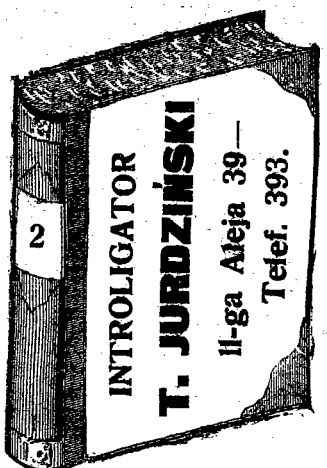
„Robotnikowi“. Dziękujemy za wyrazy uznania i zachęty. Takie listy, jak pański otrzymujemy dość często i one to dodają nam bodźca do pracy.

E. H. Pan Władysław Jezierski w Hamlenicy Polskiej.

Skład Wina, Wódki i Piwa

W. SKALSKI

Częstochowm, ul. Szkolna 11, tel. 222. Poleca na nadchodzące święta: PIWA z reiomowanych browarów HABERBUSCH i SCHEELE oraz DRÓZDOWSKIE MARCOWE, jak również WINA, KONIAKI, LIKIERY WODKI i PORTER.

MLECZARNIA
O. SCHLEICHER
Częstochowa, 11 Aleja 19 (pod teatr^{em})
Poleca na święta pierniki Hr. Kołomrowskiej, owoce, wyborne masło i sery oraz konserwy ośkie, powiada s^łwkoze w cenie 14 kop. funt. 01072—3

RADA.
Kto chce zakupy czynić na święta. Temu dziś wskaże źródło prawdziwe, Gdzie ma się udać po grzyby święte, Konserwy, kawior i ryby żywe. I jak śmien sądzić z adresu tego Nikt z was korzystać się nie zawaha. Bieźcie więc wszyscy w 2 Aleję (róg Teatralnej) do F. Działacha.
Adres: 2 Aleja 25, tel. 639.

Cukiernia
St. WAWRZYŃNIAKA
111 Aleja № 52, tel. № 375
Poleca na święta, struće przekładane, Torciki włoskie, Cukry, Pierunki i ozdoby choinkowa. Po cenach możliwie niskich.

Pożyteczna rada.
Koniak Szustowa jest w prawdziwym znaczeniu. Lecz kto jest niebacznym, Za wiele nadużywa, Zwykle niedroży bywa, I aiedyspogaja gotowa Od samego rana. Na te środki skutecznym jest niewiny Proszek roślinny Zwany „Guarana“ Niech więc każdy zapamięta Na nadchodzące święta Nabyć w składzie aptecznym Aleksandra Hoffmana.

Hurtowa i Detaliczna
SPRZEDAŻ WĘGLA
wiadomość
W. KONIECZNY
Nowy Rynek 3, w Częstochowie.

Kasjerka inteligentna potrzebna na pół dnia-10 rubli tonie tanio sprzedam miesięcznie. Oferty w Redakcji Goźnar Częstochowskiego dla J.R. 1922
Pianino zagraniczne piękne w kredensie dębowym, biuro- moschowne (antyk) drobiazgi Jasna 41, m. 9 obok pensji Garstakowej 1927
Dom do wydzierżawienia zdułny na Piekarnie Włosa Rudniki Nocon. 1925
Sprzedam magiel Wiadomość w kiosku.
Do wynajęcia od 1-go stycznia 8 pokoi kuchnia i wygoda. mi Teatralna 62. 1908
Sprzedam stare drzewo do budowy także i nowe drzewa budowlane oraz dom na ulicy Kraków- skiej w dobrym stanie, przynozszy 12 procent 1-leja 24. Drogoski 1929
Pianino 300 rubli do sprzedania Teatr Atoma, Mokra 14 stróż wskaże. 1930
sklep spozywaco-dystr. galant w dobrym punkcie aprze dom z powodu choroby sprzedawcy. Wiadomość 11 A-leja 24. Drogoski 1931—33
3 liay sprzedam Piotr Płuk Raków 5 dom własny